

Upravištvu, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 2392, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocencova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Španija in velesile

Med tem, ko se na Daljnem vzhodu zastruje nova napetost, ki bolj in bolj obrača pozornost mednarodne javnosti nase, se zdi, da se španska zadeva izgublja v brezkončnih polemikah v londonskem odboru, ne da bi se kaj približala svoji rešitvi. Površna ugotovitev je, da so diplomatije, ki rešujejo špansko krizo, zašli v »slepo ulico«, iz katere zamaščen izhoda, dočim se na bojiščih vojna usoda še ni odločila in je z manjšimi spremembami še vedno »vse pri starem«.

Vendar pa je le videz tak. Vedno prepričevalnejše se zdi, da stopa španska kriza v novo fazo, v kateri se pojavlja povsem drugačno gledanje vevsil na španski problem, kakor smo ga bili vajeni spoznavati do sedaj. Predvsem stopajo tudi v diplomatskih pogajanjih za rešitev španskega vprašanja ideološki vidiki vidno v ozadje, namesto njih pa se uveljavljajo le še stvarni interesi velesil. Politika »nevmešavanja«, ki je bila v razpletu španske državljanske vojne nešteto krat prekršena, prehaja v fazo popolne likvidacije, namostor nje pa se na diplomatskem naporu kažejo že prvi obrisi politike tako zvane nevtralnosti. Prehod iz ene v drugo je postal precej v trenutku, ko sta Italija in Nemčija po znanih incidentih s kontrolnimi ladjami odrekli sodelovanje v izvajanju kontrole in sta kot protituež anglo-francoskemu predlogu o omejenem izvajanju pomorske kontrole postavili zahtevo, naj se obema taboroma v Španiji priznajo pravice bojujočih se strank.

Znane so zahteve londonskega odbora, ki so sledile iz italijansko-nemški zahtevi. Vzemirnenost zaradi usode »nevmešavanja« je dosegla 9. julija letos svoj višek. Tedaj so se diplomati po skoro štiriinastidnevnih zakulisnih pogajanjih rešili iz zagate s tem, da so angleški vladi poverili izdelavo novega kompromisnega predloga, ki naj bi tvoril osnovo za nov sporazum. Angleška vlada je svoj predlog izdelala v petih dneh, 14. julija so ga imele že vse v londonskem odboru zastopane države na vpogled. V načelu so se zanj takoj izrekle vse države. Pojavile pa so se nove razlike v dveh osnovnih vprašanjih: glede odpoka tujih prostovoljcev in glede priznanja enakopravnosti obema španskima taboroma. Francija je vezala svoj pristanek na priznanje vojnih pravic Burgoš in Valenciji na poprejšnj odpoklic tujih prostovoljcev. Temu stališču se je pridružila tudi Rusija. Italija in Nemčija pa sta se v prvi vrsti zavzemali za takojšnje priznanje Burgoš kot mednarodno enakopravne vojne stranke.

Angleški načrt obsega devet točk, ki bi jih na kratko in po istem vrstnem redu lahko strnili v naslednje glavne predloge: opusti se pomorska kontrola s posebnimi kontrolnimi ladjami; namesto nje se uvede sistem nevtralnih opazovalcev na vseh ladjah, ki odhajajo v Španijo, in v vseh španskih lukah; obnovi se kontrola na suhem; obema španskima taboroma se priznajo pravice bojujočih se strank, vendar pod gotovimi pogoji, med katerimi je tudi pogoj odstranitve tujih prostovoljcev. Posebna točka se nanaša na morebitno uvedbo zračne kontrole, v ostalih pa se priporoča ustanovitev posebne komisije, ki izvede sklepe o odpoklicu tujih prostovoljcev.

Predlog je bil v svoji celoti, dasi s pridržki, sprejet od vseh držav, zastopanih v londonskem odboru za nevmešavanje. S tem nastaja povsem nov položaj, za katerega presojo sta značilni zlasti dve stališči: Italija in Nemčija sta se v načelu izrekli za odpoklic tujih prostovoljcev, Francija in Anglija pa priznanje vojnih pravic obema španskima taboroma. Prav ta preokret zgovornost potrjuje domnevo, da se ideološki vidiki presoje španskega problema čedalje bolj umikajo v ozadje in da se namesto njih pojavlja v ospredju samo še interesna igra velesil. Odklanjanje ideoloških momentov nudi bolj in bolj možnost direktnega sporazuma z obema španskima taboroma, kar si seveda posebno močno želi Anglija, ki se zaveda, da svojega kompromisnega predloga ne bo mogla uveljaviti, ako ne pristane nanj tudi obe španski stranki.

Ta značilni preokret v zadržanju velesil, zlasti Anglije, pa je vnesel nove elemente tudi v medsebojno razmerje velesil. Nevtralnost, za katero se polagoma izrekajo posamezne neposredno prizadete države, se od politike »nevmešavanja« v notranje zadeve razlikuje prav po tem, da potiska ideološke pomisleke in predsodke vstran, na njih mesto pa postavlja zgolj stvarne interese velesil. Ta preobrazba v zadržanju velesil je do neke mere že sedaj znatno približala Italijo in Anglijo. Zato se s takim poudarkom prav te dni na obeh straneh naglašja potreba vzpostavitve januarskega džentlmenškega sporazuma, kateremu je razplet španskih dogodkov odvzel vso praktično vrednost.

V tem novem razvoju se je Francija za hip znašla v zategi, vendar je izven dvoma, da se bo tudi ona brigala pred-

SPLOŠNA MOBILIZACIJA KITAJCEV

V Pekingju so Japoncem naklonjeni generali proglasili novo avtonomno republiko

Zaradi dogodkov na severnem Kitajskem je maršal Čangkajšek objavil splošno mobilizacijo, ki jo je ves kitajski narod sprejel z velikim navdušenjem

Sanghaj, 30. julija. o. Maršal Čangkajšek je izdal proglas, v katerem poziva kitajski narod na odpor proti Japoncem. Proglas je izval veliki odmev po vsej Kitajski. Objavili so ga vsi kitajski listi, ki pišejo, da se bo ves kitajski narod boril za svoje pravice do zadnjega človeka. Po vseh kitajskih krajih so začeli zbirati denar za nabavo vojnih letal. Tako so v Sanghaju v nekaj minutah zbrali več milijonov dolarjev.

Čim je v Nanking prispela vest o bombardiranju Tiencina, je osrednja vlada odredila splošno mobilizacijo svojih vojaških sil.

Vodstvo zveze kitajskih skavtov je odredilo mobilizacijo pol milijona skavtov, starih nad 15 let. Predsednik te organizacije je maršal Čangkajšek sam. Ti skavti bodo dodeljeni raznim armijskim zborm, ter bodo pomagali oblastem zlasti pri pošti, brzjavu, radiu, transportih, obrambi proti napadom iz zraka, propagandi, zdravniški pomoči, kakor tudi podpiranju civilnega prebivalstva, ki bi trpelo zaradi posledic vojne.

Maršal Čangkajšek je izjavil zastopnikom tiska:

En neupšeh še ne pomeni poraza vsega naroda. Dogodki na področju Pekingja in Tiencina niso končani, temveč predstavljajo nasprotni pričetek vojne, ki je bila izzvana z napadom. Dne 17. julija sem obrazložil minimalne pogoje, pod katerimi bi Kitajska pristala na ureditev spora. Sedaj je mera polna in naši pogoji ostajajo neizpremenjeni. Ne moremo smatrati napada na Peking in Tiencin kot krajeven primer, niti ne moremo dopustiti, da bi vdrali Ja-

ponec na Kitajsko ter ustvarjali novo samostojno vlado. Kot vojaški vođa Kitajske se zavedam vse odgovornosti in bom storil vse, da se izognemo nevarnostim. Kitajski se mora zediniti za boj do poslednjega diha. Ne pristajamo na nobeno kapitulacijo in tudi ne na kompromis. Osrednja vlada je podzvela vse potrebne ukrepe za izvojevanje končne zmage. Kitajska ne sme izgubiti nobene svoje pokrajine in njene suverene pravice ne smejo biti okrnjene.

Nankinška vojska na pohodu proti severu

Sanghaj, 30. julija. d. Dopisnik »United Pressa« javlja, da je maršal Čangkajšek izdal ukaz četam osrednje vlade, naj nastopijo pohod proti severu. Ta ukaz se smatra kot nekatere vrste vojna napoved proti Japoncem. Doslej so stale nasproti Japoncem samo posamezne čete severnokitajskih generalov.

Japonski viceadmiral Hojogava, poveljnik 3. japonskega brodograja, je izdal poziv Kitajcem, naj prenehajo s protijaponsko akcijo, ker drugače japonsko brodograje ne bo ostalo rezervirano, temveč bo podzvelo potrebne korake.

Nova republika v Pekingju?

Peking, 30. julija. b. Blivši župan Tiencina Čungceung in njegov sodelavec general Šijusan sta v Pekingju proglasila samostojno severnokitajsko republiko. Osno-

vala sta tudi že novo vlado, ki ima avtoritativen značaj.

S tem je nastal na severnem Kitajskem povsem nov položaj. Generala Čungceung in Šijusan sta namreč odrekla pokorščino generalu Sungčeju, predsedniku političnega sveta obeh avtonomnih kitajskih pokrajin Hopej in Čahar, in se sama proglasila za najvišja oblastnika v mestu, generala Sungčeju pa prisilila, da je mesto zapustil. Peking je s tem ne le vojaško, temveč dejansko tudi upravno prešel popolnoma v japonske roke, ker sta oba nova oblastnika Čungceung in Šijusan naklonjena Japoncem. Japonci so na ta način s kitajsko pomočjo dosegli to, kar je bil pri Pekingju njih neposredni cilj: ustvariti novo samostojno upravo pod svojim vplivom, kar pomeni nevtralizacijo novega kosa kitajskega ozemlja.

Nova uprava Pekingja

Tokio, 30. julija. AA. Kakor poroča agencija Domej iz Pekingja je bil že ustanovljen odbor za obranitev mira. Ta odbor je imel svojo prvo sejo ob 11. dopoldne po krajevnem času ter ima 40 članov.

V odbor so poslali pekinška občinska uprava, trgovska zbornica, tiskarska organizacija ter druge avtonomne ustanove in vodilni krogi meščanstva po šest zastopnikov. Predsednik odbora je Čang-Cao-Cu, s katerim sodeluje stalni pododbor šestih ljudi.

Upor v vzhodnem Hopeju

Tokio, 30. julija. w. Kakor poročajo listi v Pekingju, se je kitajsko orožništvo vzhodnohopejske vlade v Tungčavu uprlo ter

pomorilo 300 japonskih državljanov in vse člane avtonomne vlade v vzhodnem Hopeju. Poleg tega so odvedli predsednika vlade Jingjukena.

Boji pri Tiencinu

Tiencin, 30. julije. d. O bojih v Tiencinu in okolici so se zvedele naslednje podrobnosti:

Japonsko vojaštvo je včeraj zaradi prekrsitve dogovora o premirju in drugih pogodb z Japonci podzvelo kazensko ekspedicijo proti Tiencinu. Po uradnih vesteh je pri tem izgubilo življenje že v prvih urah nad tisoč civilnih prebivalcev. 15 japonskih bombnikov je metalo bombe na vladna in mestna uprava poslopja ter jih 6 izmed njih popolnoma porušila. Bombardiranje pri severnem kolodvoru je zahtevalo več sto smrtnih žrtev med tamošnjim prebivalstvom. Večje število poslopij še vedno gorijo. Med prebivalci vlada velika panika in mnogi begajo v strahu po ulicah.

Položaj se menja vsak čas v korist ene ali druge stranke. Svojnji japonski letalski napad na Tiencin je imel strašen učinek med civilnim prebivalstvom. Japonski bombniki so metali iz zraka zažigalne bombe in zračne torpede na tisoče nezastitenih Kitajcev ter so ti napadi trajali do zore. Ponoči je bilo mesto vse razsvetljeno od velikih požarov. Trdijo, da je imel japonski letalski napad na Tiencin namen pokazati razorno delovanje in sposobnost japonskega letalstva. Računajo, da je pri tem napadu sodelovalo nad 100 japonskih letal. Kljub strahovitemu bombardiranju so kitajski vojski davi prodrli v Tiencinu z namenom, da obkolijo Japonce. Boji še trajajo. Število mrtvih in ranjenih zaradi letalskega bombardiranja neprestano narašča. Zlasti okoli vzhodnega kolodvora, ki so ga Kitajci popolnoma osvojili. Prav tako drže kitajske čete tudi druga važna poslopja ter grade okoli njih z vso naglico barikade.

Japonske grožnje

Tokio, 30. julija. d. Japonski pomorski ataše v Nankingju je sporočil osrednji vladi, da bi mogla neprestana izzivanja japonskih državljanov v južni Kitajski izzvati sličen položaj kakor v severni Kitajski.

Eden obišče Rim?

Pred priznanjem italijanske osvojitve Abesinije — Nove zanimive podrobnosti o razgovorih med Chamberlainom in Grandijem

London, 30. julija. b. Predmet največje zanimanja v tukajšnjih političnih krogih je še vedno Grandijev razgovor s premierom Chamberlainom. V zvezi s tem razgovorom so se razširile že vse mogoče govorice, ki na splošno napovedujejo velik preokret v italijansko-angelski odnosih.

Kakor piše »Daily Mail«, je bilo vprašanje angleškega priznanja italijanske okupacije Abesinije, glavni predmet razgovorov obeh državnikov. List doznava, da se je s tem problemom pred kratkim z vso resnostjo pečala tudi angleška vlada na eni izmed zadnjih sej. Večina ministrov je bila mnenja, naj bi se v Zenevi pripravil ugoden teren za izglasovanje priznanja dejanskega stanja v Abesiniji. Verjetno je, da bo Anglija sama podzvela potrebne korake in pobudo v tem vprašanju, in sicer že na jesenskem zasedanju sveta DN, ki se sestane v septembru. List je nadalje mnenja, da sta se Grandi in Chamberlain dotaknila v svojem razgovoru tudi vprašanja oživiljenj stikov med obema vladama, ki naj dovede do izmenjave misli glede vseh perečih evropskih vprašanj. Ni končno izključeno, kakor zatrjujejo v informiranih krogih, da bo angleški zunanji minister Eden v kratkem obiskal Rim.

Ta vest je bila največja senzacija večrajšnjega in današnjega dne. Na splošno povpraševanje v krogih, ki so v najboljših zvezah s Foreign Officeom, je ti krog niso niti potrdili, niti zanikali. Zelo verjetno pa je, da se bo premier Chamberlain te dni ponovno sestel z italijanskim poslanikom Grandijem, kar bi pomenilo nov korak naprej v težnji po zopetnem zblizanju obeh držav.

O prvem razgovoru med Grandijem in Chamberlainom so se izvedele še naslednje zanimive podrobnosti: Za razgovor z angleškim premierom je zaprosil italijanski poslanik sam, ki je v glavnem tudi vodil razgovor. Chamberlain je Grandiju stavil predvsem vprašanje glede italijanskega

zadržanja napram Društvu narodov ter Angliji. Tako Anglija kakor DN sta danes močno interesirana na razpletu položaja v Sredozemlju v zvezi s španskimi dogodki. Grandi se je pritožil zaradi nepriznanja italijanske okupacije Abesinije, da ne namerava Anglija delati Italiji v tem vprašanju nobenih težkoč. Podpirala bo italijanske želje tudi v Zenevi, vendar mora kaka nevtralna mala država prevzeti pobudo za rešitev tega vprašanja.

Chamberlain je obenem opozoril italijanskega poslanika na težkoče, ki so s tem v zvezi. Mnenja je, da se bo morala Italija za sedaj zadovoljiti samo s tem, da abesinska delegacija ne bo več pripušena na skupščino DN, kar bo pomenilo dejansko priznanje abesinske okupacije, dočim naj vprašanje de jure priznanja zaenkrat še odloži.

V poučenih političnih krogih si ta nadadni preokret v angleški politiki razlagajo takole: Spričo novega spora na Daljnem vzhodu je sedanj trenutek kaj neugoden za angleška pogajanja z Japonci, ki jih je Chamberlain od vsega početka imel v prvi vrsti v načrtu. Prav tako je zaenkrat šlo po vodi upanje v sporazum z Nemčijo, ker je, kakor znano, nemški zunanji minister po znanih incidentih v španskih vodah odklonil angleško povabilo za obisk v Londonu. Ostala je potemtakem samo še Italija. Položaj je namreč tak, da se Anglija kot zaščitnica miru ne more odpovedati ureditvi odnosov s temi tremi silami, katerih ena leži ob Pacifiku, druga v Sredozemlju in tretja na evropskem kontinentu. Zato se mora v svojem interesu in v interesu miru potruditi, da se sporazume vsaj z eno izmed njih. Spričo navedenih ovir za ureditev odnosov z Nemčijo in Japonci, se je Anglija odločila za Italijo, ki jo želi pridobiti za mirno in uspešno sodelovanje, ne da bi sicer izpremenila glavnih smernic svoje zunanje politike, ki ostanejo slej ko prej iste.

Delo londonskega odbora

Rusija odločno odklanja priznanje generala Franca

London, 30. julija. g. Ob 16. se je sestalo predsedstvo odbora za nevmešavanje, da prouči odgovore držav na angleška vprašanja. Odgovori so po večini pozitivni. Pridrke so izrazile Nemčija, Italija, Portugalska in Rusija.

Prve tri države izjavljajo, da se more o odpoklicu tujih prostovoljcev iz Španije razpravljati šele po izvedbi ostalih točk angleškega načrta. Priporočajo pa, naj se takoj prične pogajanja glede priznanja generala Franca kot vojskovoje se stranke.

Rusija je v načelu pristala na angleški načrt, odklanja pa priznanje vojnih pravic generalu Francu, ki ga smatra za upornika.

vsem za zavarovanje svojih interesov v Sredozemlju, ne pa za zmago te ali one ideologije na Iberskem polotoku. Mednarodna plat španskega vprašanja se potemtakem šele sedaj odpira s prave strani, ko polagoma odpada krinka ideološij in se tudi v zapadnem delu Sredozemlja odpirajo samo — stari problemi...

ker krši obstoječe španske zakone. Francoski odgovor je popolnoma pozitiven ter odobrava angleško pobudo. Priznanje generala Franca pa se sme izvršiti šele tedaj ko bo odhod prostovoljcev bistveno napredoval in ko bodo prenehali tuji vplivi v Španiji. Isto stališče je zavzel tudi češkoslovaški zastopnik.

Seja francoske vlade

Pariz, 30. julija. w. Pod predsedstvom predsednika republike Lebruna je bila zadnja seja ministrskega sveta pred poletnimi počitnicami. Zunanji minister Delbos je po daljši pregled o zunanje-političnem položaju, zlasti o pogajanjih glede nevmešavanja.

Finančni minister Bonnet je predložil predsedniku republike v podpis dve naredbi, po katerih se bodo izdatki za še ne odrejena dela znižali od 8,6 milijarde na okroglo 2 milijardi frankov in se omejijo izredni izdatki države za prihodnji proračun na 17 milijard frankov.

Kritika Edenove politike

Ostra nastopa majorja Attleeja in Lloyda Georgea proti Edenu — Odgoditev zasedanja spodnje zbornice

London, 30. julija. w. Angleška spodnja zbornica je odgodena do 21. oktobra. Speaker spodnje zbornice je na predlog ministrskega predsednika pooblaščen, da sme v tem času znova sklicati zbornico, ako bi to bilo potrebno v interesu države. Z istim pogojem je tudi zgornja zbornica nastopila svoje poletne počitnice. Pred odgoditvijo spodnje zbornice je bila kratka zunanje-politična debata, v kateri so opozicijski govorniki ostro napadali špansko politiko vlade. Pri tem je vodja opozicije major Attlee zahteval, naj se takoj skliče parlament, čim bi vlada nameravala priznati nacionalistični španski vladi vojne pravice.

Lloyd George je podpiral ta predlog ter je izjavil, da se tako važna odločitev ne more skleniti brez prejšnje razprave v spodnji zbornici. Lloyd George je ostro kritiziral zunanjo politiko Edena in njegovo politiko o nevmešavanju, ki jo je označil za farso. Končno je nastopil proti

prizadevanjem min. predsednika Chamberlaina za zaključitev novega zapadnega pakta. Zahteval je, naj Anglija v španskem sporu ostane nevtralna in prizna obema strankama pravico, da lahko kupujeta v inozemstvu orožje.

V svojem odgovoru je Eden nastopil proti očitkom Lloyda Georgea. Lloyd George je lahko miren. Angleška vlada se dobro zaveda pravic in predprav Angleje. Kar se tiče politike nevmešavanja, je znano, da se dejansko preprečita vojna. Popolnoma nemogoče je, da bi vlada sklicala parlament, preden bi generalu Francu priznala vojne pravice. V ostalem se ne more vezati na določene akcije.

Glede vprašanja Daljnega vzhoda je izjavil, da se je položaj brez dvoma poslabšal, vlada pa je slej ko prej prepričana, da bo ocvanje mira v vzhodni Aziji služilo interesom vsch narodov.

Baski pripravljajo ofenzivo

Baskovska vojska hoče osvojiti izgubljeno ozemlje in maščevati padle tovariši

Pariz, 30. julija. o. Iz španskega republikanskega vira javljajo, da so zopet oživil boji na posameznih bojiščih, zlasti v baskovski pokrajini. Okoli Santandra se razvija huda topniška borba.

Severno od Malvacade je republikanska pehota prešla v napad in zasedla več važnih postojank. Poveljnik severnih baskovskih čet general Urbura je napovedal v svojem dnevnem ukazov nove boje. Baskovska vojska ima nalog osvojiti izgubljeno ozemlje ter maščevati padle tovariše.

Upor proti nacionalistom v Granadi

Valencija, 30. julija. o. Vesti iz vladnega vira poročajo, da je izbruhnil velik upor prebivalstva v Granadi in okolških krajih. Vlada izvidniški piloti, ki so se dvignili pri Almeriji, so bili presenečeni, ko so leteli nad Granado in videli, da je nacionalistična vojska v boju s prebivalstvom in da strelja iz strojnih pušk ter lahkih topov. Trdijo, da je to abnormno stanje

trajalo ves dan in da je prenehalo šele, ko so nacionalisti dobili ojačenja z bojišči in ko so napadli upornike s tanki.

Kriza valescijske vlade

Pariz, 30. julija. o. V Valenciji je nastala ministrska kriza. V novi vladi bo najbrž spet velopil bivši min. predsednik Largo Cabalero ki bi prevzel vojno ministrstvo, sam predsednik republike Azana pa predsedstvo vlade.

Mednarodni ženski kongres proti priznanju Franca

Praga, 30. julija. o. Mednarodni kongres žensk za mir je sprejel resolucijo, v kateri protestira proti nameri, da bi se priznal general Franco kot enakopravna vojskovoja se stranka, preden bi se rešilo vprašanje umika tujih prostovoljcev iz Španije.

Po pogrebu patriarha Varnave

Beograd, 30. julija. p. Dopoldne je zasedal sv. arhierejski sinod pod predsedstvom zagrebškega metropolita Dositeja. Razpravljal je o razmerah v srbski pravoslavni cerkvi po smrti patriarha Varnave.

Danes so se še ves dan zbirali ob grobu patriarha Varnave v cerkvi sv. Save ljudje, ki so prišli k pogrebu iz drugih krajev. Prihajali so, da bi se še enkrat poslovili, preden odotujejo domov.

Jutri ob 8. bo v cerkvi sv. Save zadušnica ob sedmini smrti pokojnega patriarha Varnave.

Delegacija beogradskega sv. sinoda, ki se je udeležila pogreba pokojnega patriarha, je bila dopoldne na Avali, kjer se je poklonila na grobu Neznanež junaka. Potem se je odpeljala v samostan Rakovico kjer se je poklonila na grobu patriarha Dimitrija. Popoldne so se vrnili v Beograd ter si ogledali mesto.

Železniška nesreča pri Parizu

Pariz, 30. julija. w. Snoči je skočil pri Villeneuve St. Georges, kakih 20 km daleč od Pariza, s tira brzi vlak St. Etienne — Paris. Nesreča je zahtevala 27 smrtnih žrtev, ranjenih pa je bilo 45 potnikov, izmed katerih bodo nekateri še podlegli svojim poškodbam.

„Morning Post“ v drugih rokah

London, 30. julija. b. Glavno uredništvo znane konservativne angleške dnevnice »Morning Post« sporoča, da so njegovi lastniki prodali te dni list direktorju koncerna listov »Daily Telegraph« in »Sunday Times«, lordu Camrois-Berrylju. »Morning Post« bo to 27. avgusta izhajala še v sedanji obliki, za kasneje pa si lord Camrois pridržuje odločitev. »Morning Post« je bila bolj desničarsko usmerjena in je v zunanji politiki pogosto zagovarjala nemške težnje.

Sodba v Celju

Šest obtožencev je oproščenih, dvanaest pogojno in trije brez-pogojno obsojeni — Dugina: tri leta ječe

(Poročilo o govorih branilcev glej na 5. strani)

Celje, dne 30. julija 1937.
Z veliko napetostjo je danes vsa javnost pričakovala razglasitve sodbe v prihodnem procesu. Že davno pred napovedano uro je bila sodna dvorana zasedena. Pred poslopjem in v sosednih ulicah pa so se zbirale gručice, komentirale časopisna poročila o poteku razprave in ugibale, kakšna bo sodba. Sodni senat se je že rano dopoldne sestal k posveti.

Ob 11. uri so pripeljali obtožence, ki so v razumljivi nervoznosti pričakovali, kakšna bo odločitev sodnega dvorana. Zdalj ta, zdaj oni je pristopil k svojemu zagovorniku in se z njim posvetoval. Tudi zagovorniki so nestrpnost čakajoč razglasitve sodbe, studirali kazenski zakonik. Napetost je rasla od minute do minute, tem bolj, ker se navzlic dosednji točnosti v teku razprave sodni senat ob napovedani uri še ni pojavil. Čim bolj se je kazalec odmakal od pol 12. ure, tem bolj nervozno so obtoženci, pa tudi občinstvo gledali na vrata, za katerimi se je odločalo o krivdi in kazni.

Pičlo minuto pred tritret na 12. so se končno odprla vrata posvetovalnice ter je stopil v dvorano sodni senat s predsednikom dr. Vidovičem na čelu. V

dvorani je zavladala grobna tišina. Vsi so pozorno zrl na predsednika, ko je spregovoril in sporočil naslednjo sodbo.

Obsojeni so:

Slavko Reja na 5 mesecev strogega zapor;
Dugina Viktor na 3 leta robije in izgubo častnih državljskih pravic za tri leta;
Paravan Anton na 4 mesece strogega zapor.

Pogojno so obsojeni:

Brakovič Slavko, Bunc Josip, Klajnšek Franc, Kodrič Franc, Mlinar Ivan, Primec Filip, Primec Mirko, Ranar Miroslav, Stancer Drago in Urbančič Ludvik na 4 mesece strogega zapor, pogojno za 2 leti;

Silič Ivan na 3 in pol mesece strogega zapor, pogojno za 2 leti;
Markež Vinko na 5 mesecev strogega zapor, pogojno za 3 leta.

Vsem se šteje preiskovalni zapor v prisojeno kazni.

Oproščeni so:

Gorišek Milan, Beigot Ivan, Korošec Mirko, Kranjc Ivan, Neuwirt Feliks in Orožen Milan.

Besedilo sodbe

Sodba, ki jo je proglasil predsednik dr. Vidovič, se glasi:

V imenu Nj. Velikanstva kralja je okrožno sodišče v Celju v kazenski stvari zoper Slavka Reja in tovariše po dognanju glavne razprave razsodilo tako-le:

Od obtožbe, da so dne 8. junija 1937 v Prelohu v dogovorjenem in sporazumnem naklepu se zbrali v mnogotero ter kot udeleženci mnogote s skupnimi močmi posamezno storili nasilje drugim osebam in poškodovali potniški avtobus, last Goričana iz Trčica, v katerem se je po državni cesti na poti iz Maribora proti Celju vozilo nad 30 ljubljanskih akademikov, se po paragrafu 280 k. p.

oproščajo

obtoženci Gorišek Milan, Beigot Ivan, Korošec Mirko, Kranjc Ivan in Neuwirt Feliks ter se glede njih obtožba po § 204 k. p. p. zavrne, da so istočasno spravili na gori označenem kraju po § 204 k. p. v nevarnost življenje ali zdravje več oseb, med katerimi so bili... (našteti so akademiki, ki so se vozili s prvim avtobusom).

Po § 280 k. p. se

oprošča

Orožen Milan od obtožbe, da je že v Mariboru z nasvetom Reja Slavka naklepoma zavedel in nasnoval, da je ta zbral mnogoto udeležencev in da so storili prej označena kazniva dejanja.

Obtoženci Reja Slavko, Dugina Viktor, Brakovič Slavko, Bunc Josip, Klajnšek Franc, Kodrič Franc, Mlinar Ivan, Paravan Anton, Primec Filip, Primec Mirko, Ranar Miroslav, Silič Ivan, Stancer Drago, Urbančič Ludvik in Markež Vinko

so krivi,

da so se dne 8. junija 1937 v Prelohu v dogovorjenem in sporazumnem naklepu zbrali v mnogotero in kot udeleženci mnogote s skupnimi močmi posamezno storili nasilje drugim osebam, ki so se vozile v potniškem avtobusu, last Goričana iz Trčica, po državni cesti iz Maribora proti Celju s tem, da so oboroženi s kuhinjskimi noži, gorjačami, palicami, samokresi in nabitimi kamenjem iz zasede naskočili z metanjem kamenja in poškodovali avtobus, razbili šipe in povzročili škodo več tisoč dinarjev, čimer so povzročili nevarnost za življenje ljudi in sicer v avtobusu se nahajajočih akademikov.

Dugina Viktor je kriv,

da je istega dne istotam Dolinarja Rudolfa s sunkom z nožem v hrbet telesno tako težko poškodoval, da mu je predri pljuča, terjo važen del telesa in da je poškodovan za dobljeno poškodbo umrl.

Od te obtožbe se po § 280 k. p.

vsil drugi obtoženci oproščajo.

Obtoženci Brakovič Slavko, Bunc Josip, Klajnšek Franc, Kodrič Franc, Mlinar Ivan, Paravan Anton, Primec Filip, Primec Mirko, Ranar Miroslav, Silič Ivan, Stancer Drago, Urbančič Ludvik in Markež Vinko

so krivi

da so ob isti priliki istotam se udeležili tepeža, pri katerem je bila Planincu Bran-ku na obrazu z nožem storjena lahka te- le na poškodba, pri čemer se ne da ugo- tovit, kdo je to poškodbo povzročil. Reja in Silič se te obtožbe oproščata.

Markež Vinko je nadalje kriv, da je pri isti priliki tepeža tolkel s palico po avto- busu in s tem poškodoval tujo lastnino, pri čemer škoda ni večja nego 3.000 din.

S tem so zagrešili:

Reja Slavko prestopok po § 154/I in zločin- etvo po § 201 k. z., Dugina Viktor prestop- ek po § 154/I, zločinstvo po § 201 k. z. in sam zase še zločinstvo po § 178/II k. z. Obtoženci Brakovič Slavko, Bunc Josip, Klajnšek Franc, Kodrič Franc, Mlinar Ivan, Paravan Anton, Primec Filip, Primec Mirko, Ranar Miroslav, Stancer Drago in Urbančič Ludvik prestopok po § 154/I, zločin- etvo po § 201 k. z. ter prestopok po § 184 k. z., Silič Ivan prestopok po § 154/I in zločin- etvo po § 201 k. z. in Markež Vinko prestopok po § 154/I, zločinstvo po § 201 ter prestopok po § 184 in 365 k. z. ter so

obsojeni:

Reja Slavko po § 201 z uporabo §§ 71 in 72 k. z. na 5 mesecev strogega zapor;

Dugina Viktor po §§ 201 in 178/2 z uporabo §§ 61, 61/4 in 62 k. z. na 3 leta robije in po § 46 k. z. na izgubo častnih državljskih pravic za dobo treh let; Brakovič Slavko, Bunc Josip, Klajnšek Franc, Kodrič Franc, Mlinar Ivan, Paravan Anton, Primec Filip, Primec Mirko, Ranar Miroslav, Stancer Drago in Urbančič Ludvik po § 201 in 184 k. z. z uporabo §§ 61, 62, 71/4 in 74 k. z. na 4 mesece strogega zapor; Silič Ivan po § 201 k. z. na 3 in pol mesece strogega zapor; Markež Vinko po § 201, 184 in 365 k. z. z uporabo §§ 71/4, 61, 74 in 62 k. z. na 5 mesecev strogega zapor.

Po § 310 in 314 k. p. so vsi obtoženci obsojeni tudi na nerazdelano povračilo stroškov kazenskega postopka in vsak zase na stroške izvršitve kazni. Po § 314 k. p. na plačilo povprečnine, ki se določi za vse skupaj na 3.000 Din, pa se obenem izreče, da se od te povprečnine vsi oproščajo, do- čim so stroški kazenskega postopanja gle- de vseh izterljivi.

Po § 297 k. p. se vsi zasebni udeleženci s svojimi zahtevki vračajo na civilno prav- no pot.

Po § 77 k. z. se vštejeta v izrečeno ka- zen pri vseh obsojenih pripor in preisko- valni zapor do konca današnje razprave in sicer: Reja Slavko od 9. junija ob 12, Du- gina Viktor od 18. junija ob 11.30, Brakovi- č Slavko od 8. junija ob 12.15, Bunc Jo- sip od 9. junija ob 11, Klajnšek Franc od 1. julija ob 13.45, Kodrič Franc od 10. junija ob 9, Mlinar Ivan od 17. junija ob 10, Pa- ravan Anton od 18. junija ob 11, Primec Filip od 18. junija ob 20, Primec Mirko od 10. junija ob 9, Ranar Miroslav od 21. ju- nija ob 8.30, Silič Ivan od 9. junija ob 12, Stancer Drago od 18. junija ob 10, Urbančič Ludvik od 18. junija ob 11, in Markež Vin- ko od 11. junija ob 19.

Po § 65 k. z.

se odloži izvršitev zaporne kazni

naslednjim obsojenem za dobo 2 let in si- cer Brakovič, Bunc, Klajnšek, Kodrič, Mlinar, Primc, Filipu in Mirku, Ranarju, Siliču Stancerju in Urbančiču, za dobo 3 let pa Markežu Vinku.

Razlogi za izrek krivde ali nekrivde

Sodišče je imelo predvsem rešiti vpra- šanje, kdo, kdaj in kje je bilo zakrivljeno inkriminirano dejanje in kaj je bilo dogo- vorjeno. V tem pogledu po oceni celokup- nega dokaznega materiala sodišče ni moglo dobiti prepričanje, da je bil napad na avto- bus akademikov že dogovorjen pred od- hodom iz Maribora ali na tovrstnem avto- mobilu odnosno na limuzini Goriška in to- rej ni moglo dobiti prepričanja, da so ob- toženci že v Mariboru vedeli in mogli ve- deti, da se namerava in pripravlja tak napad. Pri tem je uvaževalo zlasti to okol- nost, da ni dokazano, da bi do svojega od- hoda obtoženci ali druge osebe, s katerimi so govorili, sploh točno vedele, kdaj in v kateri smeri bodo akademiki odhajali iz Maribora. Zaradi tega smatra sodišče, da so šli obtoženci iz Maribora le kot izvid- niško in zaščitno spremstvo prirediteljev shodov JNS v Konjce, odnosno Celje in da je bil naklep napada na avtobus lju- bljanskih akademikov storjen še le takrat, ko je bil njihov avtomobil pred Prelogami ustavljen od neznane osebe iz neznane avtomobila z nalogo, da napadejo in za- ustavijo avtobus akademikov. S tem pa ta- koj pade obtožba proti Orožnu, ki se mu je očitala ravno zasnovana dejanja že v Ma- riboru, tudi ne glede na to, da po zagovoru Reja ne izhaja, da bi bilo to, kar je baje govoril Orožen, odločilno vplivalo na de- janje. Z drugimi obtoženci je po sami obtožbi Orožen in prišel v etik. Če se tudi verjame policijskima agentoma Rojniku in Gabru, pa iz izjave, ki sta jo ona dva po- dala, ne izhaja, da bi on vedel ali da bi bil v zvezi s pripravami in dogovorom gle- de napada, za katerega je lahko izvedel še le veliko pozneje.

Napad na avtobus ljubljanskih akademikov

Sodišče torej smatra, da je bil še le ne- posredno pred Prelogami storjen sklep in naklep, da se obtoženci stvorijo v mnogoto in da vsa ta mnogota napade avtobus aka- demikov. Glede tega dejanja je po zaslus- nju in izpovedbah prič glede Reje doka-

zано, da je on vodil vso akcijo od tiste dobe naprej, ko so se ustavili, glede Du- gine pa, da je sodeloval. Brakovič je me- tal kamenje, Bunc je tudi nabiral kame- nje. Glede Klajnškega sklepa sodišče, četudi on to taji, iz tega da se je tudi on udeležil poznejšega tepeža, da je bil tudi takrat med njimi, ko so se umaknili v gozd. Ko- drič je priznal, da je s kamenjem obmeta- val avtobus. Glede Mlinarja je dokazano, da je tekkel za avtobusom in ga obremenu- je tudi zagovor Bunca. Glede Paravana je podan dokaz z njegovim izrecnim prizna- njem. Glede Primca Filipa je dokazano, da je bil pozneje zraven in sodišče zaradi tega zaključuje, da tudi prej ni manjkal. Prav tako je dokazano za Primca Mirka, da je bil tam. Ranar je sam priznal.

Sicer pa tozadevno glede vseh obtožencev ni dvoma, da so potem, ko jim je tista neznana oseba dala nalog, ki je bil dan neznanih vseh, da so vedeli, za kaj gre in kaj se pripravljajo. Zato tudi ni verjeten zagovor Siliča, da tega ni vedel. Razen tega je tudi upoštevali, da je on po izpo- vedbah Urbančiča, Paravana in Dugine razdeljeval v gozdu nože. Stancer sam pri- znava, da je bil pri avtobusu in da je metal kamenje. Glede uporabe § 154 sploh ni no- benega dvoma. Ravno tako je glede Urban- čiča dokazano, da je šel celo v avtobus nad akademike. Sodišče ne verjame, da pri za- sedi ne bi bil sodeloval. Markež sam pri- znava vsako dejanje, ki se mu očita, raz- zen razbijanja šip.

Sodišče smatra, da to dejanje ne tvori zločina po § 154/II, marveč prestopok po § 154/I, ker so se bili dogovorili na to, da se udeležujejo s sredstvi, ki so bila že naprej določena, namreč z metanjem kamenja, pri čemer je neodločeno, kateri izmed obsoje- ncev je ravno prišel do brega, da je lahko zagnal kamenje. Pripravljeni za to so bili vsi. Ravno tako so se vsi oborožili z gor- jačami, ki so jih nalomili v gozdu. Dejanje, ki so ga izvršili, pa po mnenju sodišča ne tvori zločina po § 205 nego predstavlja ogrožanje pod težimi okolnostmi, ki pa je kaznivo po § 201 k. z. Zaradi tega je tudi odredilo to dejanje glede vseh obsojenih pod ta paragraf in po njem odmerilo kazni.

Spopad z akademiki

Glede nadaljnjih dogodkov smatra so- dišče, da je bila s tem napadom na mimo- vozeči avtobus dovršena prva faza in da druga faza, ki je temu sledila, ni več v zvezi s prvo, ampak tvori popolnoma sa- mostojno fazo, ki se pričena s tem, da te- čajo obtoženci takrat proti svojemu avto- mobilu, da bi ga dohiteli. Na tej poti po- tem trčijo skupaj z ljubljanskimi akade- miki, ki so na drugi strani klanca proti pričakovanju obtožencev zapustili svoj avtobus in se postavili v bran proti današ- njim obtožencem. To dejanje se ne more enotno subsumirati pod prvo dejanje, am- pak je popolnoma samostojno in se je po- tem razvilo na tepež in dovedlo do težke telesne poškodbe s smrtnim izidom.

Dolinarjeva smrt

Dugina Viktor to dejanje priznava in je tudi dognano po pričah. Glede vzročne zve- ze pa smatra sodišče, da je to težka te- lesna poškodba, ker je bil poškodovan va- žen organ telesa. Smatra pa tudi, da je vzročna zveza med dejanjem in med smr- to Dolinarja vsekakor podana, kajti tudi če se uvažuje mnenje izvedencev, ki pravi- jo, da je smrt nastopila zaradi thymo- lymphatičnega stanja žleze, se mora ven- dar upoštevati, da alkohol, ki je bil prej zavžit, daje smrtnega učinka ne bi mogel povzročiti, ker so izpovedale priče, da je Dolinar mirno stal pri avtobusu, torej ni bil tako prevzet od alkohola. Pač pa sta učinkovala gotovo napad in razburjenje za- radi napada, ki ga je povzročil Dugina z ubodijem z nožem. Sodišče smatra, da so take okolnosti sodelovale na smrtni uč- nek in da je obtoženec za posledice svo- jega dejanja odgovoren po § 178/II k. z.

Drugi pretep

Druga faza se potem nadaljuje tudi s tem, da so akademiki in današnji obtoženci, v kolikor so se šopirili sodelovali pri nastalem tepežu in da je pri tem tudi na- stala poškodba Planinca, o kateri pa ni ugotovljeno, kdo jo je prizadejal. Zato po § 184 k. z. vsi obtoženci za to poškodbo odgovarjajo. Razen tega je dokazano, da je ta faza imela za posledico še nadaljnjo po- škodbo avtobusa s tem, da je Markež še udaril po šipah in jih tudi razbil. To de- janje je pa zopet vzeto posebej pod § 365 k. z. Zaradi tega so torej tozadevni krivdo- reki utemeljeni, pri čemer se pa sodišče ni moglo uveriti, da je bil Reja Slavko, četudi ga tozadevno obremenujejo nekatere trditve prič, ključal k napadu in da bi bil tudi Silič pri tem napadu zraven.

Da se je udeležil tega tepeža, je glede Brakoviča dokazano s konfrontacijo z Markežem. Sodišče smatra, da so izpoved- be, ki so jih podali obtoženci pred preisko- valnim sodnikom, kjer absolutno ni bilo nobenega pritiska, popolnoma zanesljive in verodostojnejše od tega, kar so podali v svojem zagovoru na glavni razpravi.

Bunc sam priznava, da je vrgel dva kamna proti akademikom in se s tem ude- ležil pretepa. Ravno tako obremenuje Klajnškega izpoved Urbančiča, zlasti pa Dugine, ki ga je pri konfrontaciji odločno spoznal za storilca. Prav tako je spoznal tudi Primca Filipa, ki ga je videl pri te- pežu. Franca Kodriča obremenujejo Stan- cer, Mlinar in Bunc, Stancer pa je točno videl, da se je Mlinar po tepežu vrnil po Pirša.

Glede Paravana je odločilen zagovor Bunca, ki je povedal, da je bil Paravan zraven. Isto velja tudi za Primca Filipa, Bun- ca, Kodriča in Urbančiča, ki ga vsi obre- menjujejo. Pri Mirku Primcu je odločil- no to, kar je povedala priča Kukovec. Gle- de Ranarja je izpovedal Dugina, da je bil pri pretepu in se je še hvallal, da je nekoga udaril. Glede Siliča tega dokaza ni. Markež vsa dejanja po večini priznava. On je bil tudi tisti, ki se je najbolje udeležil pri tem pretepu.

Sentlenarčani

Glede Sentlenarčanov in to glede Mila- na Goriška, Beigotta Ivana, Korošca Mir- ka in Kranjca Ivana se je sodišče po do- kaznem materialu glavne razprave pre- pričalo, da so se pridružili mariborskim obtožencem takrat, ko so jih srečali pri gozdu, da so prisločili k njim in da so se, kakor tudi eden izmed njih izrecno pri- znava, združili z njim, da preprečijo na- daljnje demonstracije. Sodišče je prepriča- no, da so takrat pred svojim odhodom tu- di oni tvorili mnogoto ki bi bila kazniva po § 154/I. Toda s ozirom na dokazano dejstvo, da so potem zapustili ta gozd in so se vračali v smeri proti Sv. Lenartu, smatra sodišče, da so se odcepili od te mnogote in da niso vztrajali več pri svo- jem naklepu. Zato smatra sodišče, da gle- de njih dejanje po § 154 k. z. ne more več priti v poštev. Glede obtožbe po § 205 in 178/II k. z. je pa javni tožilec odstopil od obtožbe ter je pravilno izvajal določbe § 3 k. p.

Utemeljitev izrečenih kazni

Glede odmere kazni je bilo pri vseh ob- tožencih olajševalno vilko razburjenje ki je vladalo med njimi zaradi dogodkov, ki so se poprej odigrali v Mariboru, za vse obtožence razen Reja pa tudi to, da so bili zapeljani deloma od njega. Nadalje je bila olajšilna neoporečnost pri obtožencih Dugini, Brakoviču, Klajnšku, Kodriču, Mi- narju, Primcu, Filipu in Mirku, Ranarju, Siliču, Stancerju, Urbančiču in Markežu. Pri vseh smatra sodišče za olajšilno delo ali celočno priznanje, pri oženjenih in onih, ki imajo otroke, pa tudi ekrb za družino, pri Stancerju pa še njegovo mladoletnost.

Obtežilo je samo pri Reji, da je on vo- dil celo akcijo, pri Dugini pa surovost pri napadu na mirnega Dolinarja, ki mu ni storil nič žalega.

Na podlagi teh olajševalnih in obtežil- nih okolnosti je zato sodišče lahko pri vseh obtožencih uporabilo določbe § 71, pri Stancerju tudi § 30/II in je zato kazni robije, ki je predpisana po § 201 k. z. ne samo izpremenilo iz robije v strogi zapor, ampak ga tudi znižalo krivdi primerno. Ob- toženci Reja je bil že predkaznovan, dasi- ravno je bila ta kazni amnestirana. Rav- notako je tudi Paravan predkaznovan za- di zločinskega nasilstva in je zato pri teh dveh uporaba § 65 k. z. izključena. Pri

Predsednik dr. Vidovič: Želi podati kdo

kako izjavo?
Dr. tožilec dr. Rus: Si pridržujem rok!
Dr. Kalan: V imenu obrambe si pridržu- jem rok.

Predsednik: Sodišče je sklenilo, da se vsi pogojno obsojeni takoj izpuste na svobodo.
Dr. Mikuletič: Ker ima Reja odgovorno službo in bo sedaj v Mariboru velika prire- ditev Mariborskega tedna, nadalje glede na to, da ima bolno roko in bo zdravljenje trajalo najmanj 6 tednov — mislim, da se bo lažje zdravi doma, sodišče pa bo s tem razbremenjeno — in glede na njegovo živ- no stanje prosim, da se mu odloži nastop kazni za 6 tednov do 2 meseca. Kazen pa sprejme.

Predsednik: Gospod dr. tožilec, ali ima- te kaj proti temu?

Dr. tožilec dr. Rus: Za kako dolgo prosti odlog?

Predsednik: Sodišče dovoljuje Slavku Reji trimesečni odlog kazni.

Dr. Gorican: Prosim, da se tudi mojemu klientu Paravanu dovoli odlog nastopa kaz- ni.

Beleške

Proslava obletnice smrti Stjepana Radića

Zagrebski listi objavljajo razglas tajni- štva HSS, ki poziva Hrvate, naj svečano proslavijo obletnico smrti voditelja Stje- pana Radića. Ker pada obletnica smrti le- tos na nedeljo, 8. avgusta, naroča tajni- štvo HSS vsem strankinim organizacijam, naj poskrbe za maše zadušnice in spomin- ske svečanosti za dan kasneje, v ponedel- jek 9. avgusta. Zadušnice se morajo čita- ti v vseh hrvatskih župnih cerkvah. Ude- ležba vseh članov in pristave HSS je pri zadušnicah obvezna. Prav tako morajo 9. avgusta izvesti vse hrvatske hiše črne za- stave.

Zagrebski ultimati Angliji

Angleški načrt o razdelitvi Palestine je razburil med drugimi tudi zagrebsko kle- rikalno gasilno »Hrvatsko stražo«, ki je na- pisala proti londonskemu načrtu cel ul- timat. S pretečim kazalcem žuga angleški komisiji, ki je pristala na to, da bi bila bodoča židovska država skoraj povsem ne- odvisna. Med drugim pravi:

»Kdo more zajamčiti katoličanom, da ne bo nova židovska država, v kateri bodo imeli glavno besedo marksisti in židovski materialisti, kratkomoledno prepovedala kato- ličanom bivanje na svojem ozemlju? Tako se lahko zgodi, da v bodoče ne bodo sme- li katoličani prebivati več v Nazaretu. An- gleži so očividno pozabili, da ni niti v Na- zaretu, niti v Kani Galilejski niti enega Žida. Katoličani vsa sveta protestirajo proti angleškemu načrtu o razdelitvi Pa- lestine ter se bodo branili proti njemu z vsimi sredstvi.«

Povratak radičevskega emigranta

V sredo se je vrnil v Split znani radi- čevski politik, odvetnik dr. Stjepo Perić, ki se je mudil pet let v inozemstvu v pro- stovoljni emigraciji. Takoj po svojem pri- hodu se je sestal z narodnim poslancom B. HSS Paškom Kaliterom in drugimi prijati- lji. Dr. Perić se bo nastanil v Stonu v Dalmaciji. Ali bo zopet dobil in prevzel kako funkcijo v radičevski stranki, listi še ne poročajo.

Dve beleški

„Seljaškega doma“

Glavni organ HSS »Seljaški dom« objav- lja med drugimi tudi sledeči dve zani- mi- vi beleški, iz katerih je razvidno kako gle- da vodstvo HSS na vprašanje konkordate: »Po dolgi razpravi je bil sprejet konko-

Togal
TABLETE

Proti
revmatizmu, šijasu
in prehladu poma-
gajo Togal tablete.
Pazite na varstveno
znamko:

Registrirano S. br. 28086-36

Din 21.— v vseh lekarnah.

Kemijsko farmacevtsko podjetje Dr. Miodraga V. Sta-
vanovića & Viktora F. Pyka, Beograd.

vseh drugih, razen Dugine, je pa pričako-
vali ravno z ozirom na okolnosti dogodkov
da se bodo poboljšali. Zaradi tega je sodi-
šče izreklo pogojno kazni in odložilo izvrši-
tev kazni za primerno dobo, to je pri Mar-
kežu za tri leta, pri ostalih pa za dobo dveh
let.

Povprečnine je sodišče obtožence oprosti-
lo z ozirom na premoženjske razmere, do-
čim glede stroškov postopanja še ni doka-
zano, da bi bili neizterljivi. Pri Dugini je
zakonita posledica tudi izguba častnih prav-
ic, ki se je izrekla za primerno dobo treh
let.

Pri civilnopravnih zahtevah glede Do-
linarja je sodišče moralo uvaževati ugovor
obtožencev glede aktivne legitimacije in
pa ugovor, da ta zahtevki sploh ni bil pla-
čan in je torej sporen. Glede Planinšča so
vsi obtoženci zanikali krivdo. Glede Gori-
čana Josipa niso bili postavljeni točni zaht-
levki, češ da bo na glavni razpravi potreb-
no precizirati odškodninske zahtevke, pa na
razpravo kljub pravčasno dostavljenemu
povzivu sploh ni prišel.

Zoper to razsodbo sta dopustna pravni
lek revizije in pravni lek priziva, ki se mo-
ra- ta prijaviti v treh dneh, sicer postane
sodba pravomočna in se kazni pri obsoje-
nih izvrši v kolikor ni pogojna. Revizija
je dopustna zaradi kršitve formalnih in ma-
terialnih predpisov zakona, priziv pa zara-
di izreka o kazni, o stroški in o zasebno
pravnih zahtevkih.

Po šestih tednih zopet na svobodi

ni. Kazen sprejme.

Predsednik: Vi niste naš državljan. Ra-
je kar tu ostanite.

Paravan: Imam ženo in otroke. Prosim
za dva meseca odloga.

Predsednik: Odlog kazni se dovoli Pa-
vanu za dva meseca. Po preteku tega ro-
ka pa morata oba proslavljeno nastopiti
kazni.

Dr. Milko Hraševac: Z ozirom na sodbo
glede mojega klienta Dugine Viktorja pri-
javljam revizijo in priziv.

Predsednik: Zaključujem razpravo. Ra-
prava je končana ob 12.30 in se vsem obso-
jenem do tega roka šteje preiskovalni za-
por.

Vidno olajšani so obtoženci posku-
šali sodbo. Pred sodiščem jih je čakala
precejšnja množica znancev in sorodni-
kov ter pozdravljanja ni bilo ne konca
ne kraja. Korporativno so se podali z
zagovorniki na vrt Celjskega doma, kjer
so imeli skupno kosilo, nato pa so s prvi-
mi vlaki odpotovali na svoje domove, ki
jih že toliko časa niso videli.

Naši kraji in ljudje

Nj. Vel. kralj Peter II. je na Jesenicah sprejel svojega brata kraljeviča Tomislava

Prisrčno svidenje in skupna pot na Bled

Jesenice, 29. julija. Nocoj ob 18. je prispel na Jesenice z avtomobilom z Bleda Nj. Vel. kralj Peter s spremstvom, da sprejme in pozdravi svojega brata kraljeviča Tomislava, ki se je vrnil iz Londona. Ker je imel monakovski brzi vlak nekoliko minut zamude, se je kralj odpeljal s spremstvom na izlet proti Hrušici in se takoj nato vrnil. Na Jesenicah je pred postajo izstopil iz avtomobila in odšel k vlakom, ki je medtem že prispel iz Monakovega, ter vstopil v dvorni voz, ki mu je bil priključen in s katerim se je pripeljal Nj. Vel. kraljevič Tomislav. Brata sta se prisrčno pozdravila. Stala sta ves čas postanka vlaka pri oknu vagona in se živahno razgovarjala. Na peronu se je zbralo medtem večje število ljudi, posebno tujcev in letoviščarjev, ki so z velikim zanimanjem opazovali razgovor mladega kralja z bratom. Nj. Vel. kralj Peter in kraljevič Tomislav sta se odpeljala z brzim vlakom do Lesc, kjer sta izstopila in se nato odpeljala z avtomobilom v Suvor na Bledu.

rim se je pripeljal Nj. Vel. kraljevič Tomislav. Brata sta se prisrčno pozdravila. Stala sta ves čas postanka vlaka pri oknu vagona in se živahno razgovarjala. Na peronu se je zbralo medtem večje število ljudi, posebno tujcev in letoviščarjev, ki so z velikim zanimanjem opazovali razgovor mladega kralja z bratom. Nj. Vel. kralj Peter in kraljevič Tomislav sta se odpeljala z brzim vlakom do Lesc, kjer sta izstopila in se nato odpeljala z avtomobilom v Suvor na Bledu.

Srebrni venec Nj. Vel. kralja Petra II. in trnjev venec za križem pri pogrebu patriarha Varnave

Izginil je v jezeru in ga ne najdejo

Tragična smrt orožnika v blejskem jezeru

Bled, 30. julija. Včeraj okrog 16. je Blejsko jezero spet zahtevalo svojo žrtev. Orožniški kaplar Jožef Jugovic, ki je po rodu iz Virmas pri Škofji Loki in 28 let star ter je bil za letoviško sezono dodeljen blejski orožniški postaji, se je šel z nekaterimi tovariši kopat v Grajsko kopal. V tej družbi je bil najboljši plavalč, skočil je v vodo in plaval od brega. Ko se je oddaljil za kakih 15 metrov, je na lepem izginil s površja. Njegovi tovariši so takoj zaskrbeli, da se je moral zgodiť nekaj usodnega, a prvi hip se nihče ni mogel znebiti. Nihče v družbi ni bil toliko plačala, da bi mogel nesrečnemu Jugovicu pomagati.

hiteti na pomoč. Poklicali so druge kopalce, a vse iskanje je ostalo zaman. Orožniki, domačini in letoviščarji so ga iskali vse do večera, a njihov trud je ostal brez uspeha. Kakor sodijo, ga je med plavanjem zadela kap.

Pod vodstvom komandirja orožniške postaje se je iskanje tudi danes skrbno nadaljevalo, a do večera trupla se niso našli. Danes je prispel tudi pokojnikov brat iz Virmas, ki ne more preprečiti težke izgube. Pokojni Jožef Jugovic je bil zelo priklonen fant, priljubljen med tovariši in pri občinstvu. Njegova tragična smrt je med Blejski in gosti napravila izredno globok vtis.

Ne iščite dela v Belgiji!

Brez sprejemnega lista ne dobite zaposlitve

Eysden, julija. V Belgiji začasno ne more biti sprejet noben Jugosloven na delo dokler nima v svojem pravilno izstavljenem potnem listu belgijskega vizuma, s katerim mu je omogočeno bivanje v Belgiji.

Vizum za bivanje v Belgiji prejme delavec na osnovi »sprejemnega lista v delo« (Aufnahmestchein), ki mu ga izstavi katerikoli tukajšnji belgijski podjetje, kar je obenem tudi jamstvo za delavca, da ima delo. Le v tem primeru lahko delavec zaprosi na belgijskem konzulatu za vizum, ki pa mora biti odobren po belgijskem ministrstvu javne varnosti (= Surêté Publique). Tega odobrenja pa nihče od jugoslovanskih delavcev ne dobi; dobe ga samo specialni, odnosno strokovni delavci, katere bi podjetja potrebovala, toda le v primeru, da bi takih strokovnjakov primanjkovalo med Belgijci.

Turistovski vizum je seveda lažje dobiti. Ne koristi pa za drugo kakor pač samo za ogledovanje in potovanje po Belgiji! V

delo s takim vizumom nihče ni sprejet. Ti vizumi se izdajajo navadno za dobo 1 meseca. Dobijo se tudi vizumi za poset sorodnikov v Belgiji. Ti se izdajajo na belgijskih konzulatih navadno in največ za dobo 3 mesecev, če imaš pravilno izstavljen potni list. Dobijo ga osebe, ki so prejele od sorodnikov polico (tako zvano »Demande de visa«) overovljeno od tukajšnjih oblastev; od policijskega komisariata, delodajalca in Kr. jugos. poslanstva. Tudi ta polica mora biti odobrena po belgijskem ministrstvu javne varnosti. V Belgiji si lahko torej samo na obisku.

Zadnje čase prihajajo skoro dnevno po dva, trije delavci iz Jugoslavije, eni sploh brez vizuma, drugi s turistovskim vizumom, ki ga je dobil kje v Nemčiji, tretji s posetnim vizumom. Posrečilo se je res nekaterim, da so bili sprejeti začasno v delo. Delodajalec pa mora najaviti delavca policijskemu komisariatu in slednji belgijskemu ministrstvu javne varnosti. Od tu pa v nekaj dneh sledi povelje, da morajo vsi ti delavci takoj zapustiti Belgijo, ker ni

majo odobrenih vizumov za bivanje v Belgiji. Nobena prošnja, nobena intervencija ne pomaga nič, ker so v teh ozirom belgijske oblasti silno natančne in v svojih odredbah nepopustljive.

Slišijo in raznašajo se tudi govorice, da je temu kriva naša država, odnosno vlada, ki noče privoliti Belgiji, da bi smeli biti naši delavci zaposleni v belgijskih podjetjih. Resnica pa je, da bi belgijska podjetja

zelo rada zaposlila naše delavce, pa ne dobe odobrenja od belgijskih oblasti, odnosno od belgijskega ministrstva.

Belgijska podjetja, kakor sem informiran iz prav zanesljivih virov, so zadnje čase ponovno predložila svojim oblastvom v odobritev prošnje za zaposlitev več sto Jugoslovenov v svojih obratih. Imajo upanje v ugodno rešitev. Dokler pa te odobritve ni, svetujem vsakemu delavcu, ki bi skušal po nepravilni poti priti v Belgijo za delom, naj svojo namero opusti, ker se bo še večji revež vračal. Svetujem iz izkušenj in dejstev in ker želim vsakemu ubraniti se zla, v katero se gotovo podaja. Štoviček Svatoptuk, izselj. učitelj v Belgiji.

Konec pravde za odškodnino po avtobusni katastrofi pri Medlogu

Država plača celjski občini okrog 300.000 din

Celje, 30. julija. Dolgotrajna pravda mestne občine celjske zoper državo zaradi povrnitve polovice odškodninskih zneskov, ki jih mora mestna občina plačati ponesrečenecem oziroma zaostlim mrtvim ponesrečenecem iz znane avtobusne katastrofe, ki se je dogodila 9. decembra 1931 v Medlogu pri Celju, je sedaj končana z razsodbo Stola sedmorice.

Stol sedmorice je odločil, da ne ugodí revizijski pritožbi, ki jo je vložilo državno pravobranilstvo kot zastopstvo državnega zaklada kraljevine Jugoslavije zoper odločbo apelacijskega sodišča v Ljubljani.

Kakor znano, je apelacijsko sodišče v Ljubljani odločilo, da mora državni zaklad povrniti mestni občini celjski, ki jo je za-

stopal v tej pravdi advokat g. dr. Ernest Kalan, polovico vseh zneskov, ki jih je plačala mestna občina oškodovancem oziroma zaostlim mrtvim ponesrečenim.

S potrditveno odločbo Stola sedmorice je pravda sedaj definitivno končana. Država mora občini plačati ne samo polovico odškodnin, ki jih je občina že izplačala enkrat za vselej, temveč tudi povrniti polovico mesečnih rent, ki jih občina plačuje sorodnikom mrtvim ponesrečenim.

Iz tega naslova bo občina prejela okrog 300.000 din, država bo pa tudi v bodoče morala vedno vračati polovico mesečnih dajatev. S tem zneskom je občini oz. mestnemu (avtobusnemu) podjetju znatno olajšano breme, ki je zadelo to podjetje vsled znane težke nesreče.

Tudi v Bučah vse uničeno

Vedno nova poročila o posledicah toče

Buča, 30. julija. Že lepo vrsto let niso bile naše vinske gorice tako bogato obložene z grozjem, kakor letos. Vobče že mnogo let ni kazala letina tako dobro, kakor letos. Kmetje so zadovoljnih obrazov hodili okrog in se veselili jeseni. Prenekateri je že računali, kaj vse bo napravil z izkupičkom za grozdje, sadje in vino. Toda človek obrača, usoda obrne.

Pretekli ponedeljek so tudi naši kraji doživeli strašno hudo uro. Kmalu popoldne so se začeli zbirati gosti črni oblaki. S strahom so ljudje pričakovali, kaj bo. Kar naenkrat je nastal silen vihar in vsula se je kakor oreh in deloma kakor jakega debele toča. Vihar je lomil in podiral dreve, toča pa je klesala in kosila, kakor tega ne pomnijo najstarejši ljudje. Vsi smo se pokrili v hiše. A kaj je pomagalo! Vihar je nad našimi glavami razkrival strehe, toča pa je razbijala šipe.

Pol ure je trajalo strahotno besnenje in uničevanje. Polem pa se nam je razkrila prežalostna slika. Pogled na njive, sadovnjake in vinograde je naravnost obupen. Dreve stoji goljo kakor pozimi, jatolka na tleh, vinogradi popolnoma golji, poljski sa-

deži — koruza, fižol, krompir in vse ostalo — uničeni, zbiti, kakor pokošeni.

Samo na šolskem poslopju je toča zdrobila 115 šip, vihar pa je razkril skoro četrtino strehe. Enako žalostno je tudi po ostalih domovih. Ljudje se s strahom izprašujejo, kaj bo, kako se bodo prehranili za zimo, ko jim že zdaj manjka živeža. Saj je vse uničeno. Potrebna je hitra in izdatna pomoč.

★

Maribor, 30. julija. O ogromni škodi, ki jo je povzročilo zadnje neurje, prihajajo sedaj vesti tudi s Smartna na Pohorju. Zlasti Spodnje Prebukovje je silno prizadeto. Vsi prideki so zbiti v zemljo. Vse je pokončano, koruza, fižol, krompir. Koliko usodopolno toče se je vsipalo na polja in travnike, kaže najbolje dejstvo, da so včeraj v četrtek še po treh dneh, odkar je toča vse pobila, pripeljali iz Attemosev rize dva polna voza leda in toče, debele kakor lesniki. Opazilo se je, da je škoda manjša v bližini gozdov, ki ščitijo, dočim je škoda zelo velika tam, kjer je gozd posekan. Ubogi ljudje so obubožali ter je pomoč nujna.

Strela je ponoči zanela požar

Planina, 30. julija.

V nedeljo nekaj pred polnočjo je začela divjati nevihta. Bliskalo se je in udarjalo in ni prej mirovalo, dokler ni strela našla svoje žrtve. Treščilo je v kozolec poselnika Antona Zihlerja v Jahovici pri Planini. Kozolec je bil naenkrat v plamenu in takoj se je vžgal tudi hlev, iz katerega so le s težavo rešili živino. Dva kosca sta ležala na hlevu in sta se zadnji mah zbudila ter se rešila. Zherlu je zgorelo tudi vse gospodarsko orodje in 27 stotov sena, da trpi okrog 80.000 din škode. K sreči ni bilo vetra, sicer bi bila pogorela vsa vas. Dasi je kraj požara oddaljen od gasilskega doma komaj 4 km, gasilci niso mogli hitro prispeti na pomoč, ker je bilo treba šele prositi konjev in jih niso dobili ter so motoriko vlekli kilometer daleč, dokler jim ni neki kmet v Planini zapregel. Ko so prišli do kraja nesreče, je že vse pogorelo do tal. Vsekakor bo za bodoče treba reševalno službo bolje organizirati in si zagotoviti konje, da bodo v primeru nesreče takoj na razpolago.

Dne 17. t. m. smo izgubili starešino finančne kontrole v Planini Andreja Šketa, ki je premeščen v Kozje. Posebno ga bo pogrešal naš planinski Sokol, kateremu je bil zelo poštrovalen član, svojemu moštvu pa pravičen starešina. Sokolu je še za svo-

je slovo pridobil nekaj dobička, ker je priredil tombolo, katere je bila v nedeljo prav dobro obiskana. Zelimu mu na novem mestu zadovoljstvo in srečo in nadaljnjo vztrajnost v naši zvestobi.

Bradeško na Vrhniki

Na obrežju Ljubljance ne daleč od Vrhnike so ljudje te dni opazili dva neznanca, ki sta odšla velik športni čoln, last vrhniškega trgovca Mirka Verbiča, in odplula proti Podpeči. Ljudje so takoj uganili, da nista imela gospodarjevega dovoljenja, in so takoj obvestili trgovca, nakar se je Verbič na motornem kolesu odpeljal za njima. Na kraju, kjer sta se vkrcala, sta tatova pustila čoln, ki je bilo malo prej ukradeno Antonu Omeju z Vrhnike in pa velik nahrbtnik, v katerem je bilo pet novih plaščev za kolega, deval žag za žaganje železa in dobršna zaloga jestvin. Verbič ju je zasledoval ob Ljubljani in ju našel pri Podpeči, kjer sta bila čoln privezala na bregu in se kopala. Kakor pripoveduje Verbič se je z motornim kolesom ustavil precej daleč pred njima in se na tihem splazil do njune obleke, ki sta jo bila pustila na bregu, z obleko pa tudi polno listnogo denarja in nabit samokres. Verbič je obleko neopaženo odnesel na travnik. Nato se je vrnil in ju s samokresom v roki pozval, naj zapustita ukradeni čoln. Tedaj pa je eden izmed tatov, ki sta pravkar stala na čolnu, privlekel od nekod svoj revolver in ga nameril proti trgovcu. Ver-

bič se je rajši umaknil in pihel v trg, da skljuje orožnike. Neznanca sta medtem čoln, ki je vreden okrog 3000 Din, prepusila toku. Sama pa sta pobrala obleko, sedla na kolo, ki sta ga še imela s seboj, in odhitela proti Notranjim goram. Kolo pa je bilo najbrž prešibko za tolikšno breme in pozneje so ljudje našli čoln polomljen v grmovju ob cesti. Čoln so ujeli šele naslednji dan že blizu Ljubljane. Kakor Verbič opisuje drzna neznanca, sodijo orožniki, da sta Jože Bradeško in France Rokavec, ki se že nekaj časa pojavljata po krajih med Vrhniko in Polhovim gradcem.

Prva stavba na jugoslovenskih tleh

na vrhu Podkorenskega sedla na meji proti Avstriji je lična hišica v narodnem slogu, v kateri so nameščeni uradi za obmojno kontrolo. Stavba je to pot okrašena zato,

ker je v njej dobila gostoljubno streho prva obmojna ekspozitura ljubljanske sekcije Avtokluba. O prečni svečanosti, ki je bila ob tej priliki na tej planinski obmojni postojanki preteklo nedeljo, smo že poročali. Novoustanovljena ekspozitura vrši tamkaj važno propagandno delo za naš tujski promet in je le žeteli, da bi čimprej dobili še več takšnih.

Slavko Lukman

koncertni pevec-tenorist, nastopi danes in jutri zvečer na vrtu restavracije »Zvezde«

Solnce, morje, žene, device; mučeniki in še razne poletne zadeve

Split, 23. julija. Moj prijatelj urednik, tisti plavalci, saj ga poznate — no, tisti, ki ima prav takšno ženo kakor jaz in ki včasih pride na polbi k Figovcu, ta bo pa debelo gledal, ko dobi moj dopis iz Splita. Salabot, si bo mislil, ga vidiš kalina, v Splitu je, mahnil, na letovišče, v morje se kopat in solčnit, in črna dalmatinca pit, tukaj doma pa vedno tarna, da nima belica v žepu, da komaj izhaja iz ta tiči v dolgih zaradi — no — zaradi žene in tašče in — kaj bi — in skrivali — zaradi nedolžnih devic, na katere rad obrača oči, kar dobro ni in zdravo tudi ne.

Da ne bo moj ljubi prijatelj urednik mislil, da sem morda dobil na loteriji (čeprav sem zadnjič, ponoči domov grede, našel polovico konjske podkve in jo seveda takoj pobral ter iz izvestnih razlogov, tihočih se ljubega domačega miru, prinesel svoji zakonski polovici v dar, kar je naša sosedica, tista, ki zna tako imenitno brati človeško usodo iz kart, smatrala za silno simbolično znamenje in je po tistem razodela moji ženi, da bomo dobili prav gotovo polovico glavnega dobitka državne loterije, če že ne celega. Ali da bomo polovico nekakšnega dobitka sploh prav gotovo dobili, to je nedvomno, ker karte dobro kažejo in takisto tudi fižol in grah in celo v kavini vsedlini se to skoraj popolnoma jasno vidi in lahko prebere, komur je kajpada dano brati in razumeti tako znanost), da ne bo tedaj moj prijatelj urednik mislil, da sem dobil na loteriji in mi zaradi tega zmanjšal honorar ali pa odlašal z njega izplačevanjem, mu povem naravnost, da nisem bele pare dobil na loteriji in da sva z ženo vred sklenila potrpežljivo počakati do zadnjega žre-

banja, ki bo zdaj v avgustu. Takrat se bo šele pokazalo tisto modro preročanje o podkvi — prav za prav o polovici podkve — in o polovici željno pričakanega in od naše ljubezne sosedice s tako gotovostjo napovedanega dobitka državne kladne loterije sploh — in tako dalje. Vendar je moja žena globoko prepričana, da se bo vse na las izpolnilo, kar je videla, prebrala in razodela naša ljubica sosedica; in na račun tega globokega prepričanja smo odpotovali na Jadran. To se pravi, ne samo na ta račun, ampak tudi na račun mojih tantom, ki sem jih prav te dni dobil od dveh jugoslovanskih narodnih gledališč, ki sta vpriporili neko mojo dramo. Čast in slava tema v vsakem pogledu res narodnim gledališčama, ki se s tako verno držita postavbe in zakona o avtorskih pravicah in tantom, kar je v naši preljubi in prelepi domovini velika redkost in zategadelj prav posebne hvale in časti vredno. Čeprav je tedaj moja žena računala, da bodo te tantjeme zadostovale, da si ogledava pariško svetovno razstavo in da si ona kupi v Parizu poleg tega še nekaj oblek, nekoliko parov čevljev, nekoliko klubovčev s črtnim eric in drugih takih ženskih podrobnosti in malenkosti, vendar sem globoko hvaležen omenjenima gledališčema, da sta se me spomnili v teh vročih juljskih dneh ter me dirigirali namesto v pariško gnečo na naše morje adrijskoga, ki buči te dni prav po slovansko, to se pravi v znamenju Radić-Mačkove seljačke človečnosti, pravice, proslave in hrvaškega »pitanja« vobče, ki nas Slovence pita z naravnost vzorno medsebojno ljubeznijo in drugimi slovanskimi čednostmi sploh, kar je na čast in diko starodavnega našega borbenega rodu in

plemenite dinarske rase, ki so o njej nekateri hudo učeni možje pisali, da je prav za prav germanska, to zatrjevali in dokazovali na dolgo in široko.

S Parizom tedaj ni bilo nič, čeprav je moja nadvse ljubeznjiva žena ves mesec junij, vsak božji dan, razgrinjala svoje načrte: najprej da pojdeva tja grede skozi Švico, nazaj grede pa da si ogledava »cote d'Azur« in Italijo; pozneje je načrte malce izpremenila: tja grede da bova potovala skozi Italijo in si ogledala Benetke, Milan, Gardsko jezero, Firence, Torino in še nekatera manjša in manj znana mesta, nazaj grede pa da jo mahneva skozi Švico, ki si jo ona že zdavnaj želi videti. Posebno St. Moritz in druga slavna zimovalešča, znana po svojih svetovno znamenitih smučarskih tekmah. Kajti moja žena je smučarka, in ne samo to, ona se silno rada drsa tudi na ledu in do zdaj se še ni izposrdnila oziroma padla. Tako namreč trdi. Jaz ji kajpada verjamem, posebno zato, ker nisem smučar in mi je ta vrsta športa znana le iz Foxovih Movietone novosti, oči in uši svile, kadar pozimi včasih stopim v kino. Ko sem ji diskretno prigovoril, da zdaj tudi tam ni smega, se je kratko obregnila, češ, da se jaz »no figo zastopim na smučanje, drsanje in druge enake in podobne športske discipline. Poleg tega je še iz Pariza domov grede projektirala najino zadrževanje v Avstriji in sicer zategadelj, ker je smatrala za neobhodno potrebno in koristno, da si ogledava grad Wasserleoburg, kjer preživlja medene mesece vojvoda Wind sorski s svojo ženo, slavno in preslavno Amerikanko Wallis Simpsonovo, ki je tako kariero napravila, da je vsem zakonskim ženskam vesoljnega sveta, ki so dopolnile 40. leto, zmešala pamet, ker se po nji poseben tip žena imenuje — simpsonovke, kar je zdaj v modi in važno in aktuono tudi. In moja žena trdi, da je tudi ona 100% simpsonovka, kar ji daje pravico,

da si ogleda ta znameniti grad Wasserleoburg. Bog vé, morebiti bi videla njega in morebiti bi videl on njo in morebiti bi na njej opazil za 1% več simpsonovke kakor na svoji sedanj 100% simpsonovki. Nič se ne vé in na svetu se dandanes dogajajo še bolj čudne in prečudne reči. Zaradi tega je mene že vnaprej obvestila in pripravila ter apelirala na moje kavalarstvo, zagotovil mi v eventualnem slučaju primerno rento do smrti.

Take, vidite, in podobne načrte je predla moja ljubeznjiva zakonska polovica, računajoč na bogate tantjeme moje drame. In kakor grom iz vedrega je zadelo, ko nam je poštar prinesel namesto pričakovanih 30.000 (toliko je namreč ona računala), borih 3000 din. Seveda vzrok sem bil spet jaz, ki da moja drama ni za nič in moje pisateljevanje še za manj in da je najbolje, če obesim svoje rokodelstvo na klin ter se posvetim, recimo, politiki, ker da zanjo niso potrebne nobene posebne sposobnosti, ne talenti in ne drugi darovi človeškega duha.

Da bi se rešil njenih vsakdanjih dolgo-besednih pridig, sem ji predložil — morje in sonce. V silni hudici muhe žre, je zlovoljno godrnjala in nazadnje pristala. Ampak človek obrača, žena pa obrne. Njena teta, tista, ki ima oksidirane lase in ki se tudi smatra za 60% simpsonovko, — ko je zvedela, da se odpravljamo na morje, je prihitela k nam v vas in začela vzdihovati, kako smo srečni in da bi tudi ona silno rada poslala svojo hčerko, ki je vse leto tako pridno študirala in maturirala, na morje, kar revica tako potrebuje, kakor lačen kruha ali žejen vode, da pa nima nikogar, ki bi mu je zaupala, ker je današnja družba zelo pokvarjena — in tako dalje; skratka, da bi bilo idealno, če bi jo vzeli s seboj, saj revica malo je in ne stane takorekč nič.

Moja žena, ki je dobrega srca, je predlog

sprejela. In komaj je bila predlog v načelu sprejela, pridirja mlada maturantka se zahvaljevat in zatrjevati, da nam tega nikdar in nikoli ne bo pozabila. Poljubila je moje ženo dvakrat, na desno in levo lice, mene pa tako zapeljivo pogledala, da mi je mahoma z obraza izginila restnost in sem se moral hočeš-nočeš ljubeznjivo nasmehniti. (Žena mi je pozneje na samem rekla, da je tak smesek začetek politične kariere in da ga vsak dober politik mora vezhati.) No, maturantka je med navdušenim zahvaljevanjem izrazila željo, da ne bi bilo napake če bi vzeli s seboj tudi neko njeno prijateljico, takisto maturantko, ki da je pravi fakin, veseljak in tako dalje. In da nas ne bo to mnogo stalo, ker njena prijateljica ima 600 din prihranjenega denarja, ki nam ga drage volje stavlja na razpolago.

Tako smo odpotovali štirje namesto dveh. In zdaj se kopamo — štirje namesto dveh. In jemo tudi — štirje namesto dveh. In pijemo črna dalmatinca takisto štirje namesto enega samega. Pa sami presodite, kako se počutim. Nič čudnega, da sem dvakrat globoko vzdihnil, ko smo zadnjič pregledovali grobove solinskih krščanskih mučenikov. Moja žena, ki je opazila moje vzdihovanje je na tihem šepnila dekleto-ma: dobil je inspiracijo. Zdaj gotovo pripravljaj v svoji notranjosti, v pisateljski kuhinji takorekč, novo dramo. Prijelo ga je. Bomo videli, kaj bo skuhal. Morda kaj boljsega, kakor lanč. Morda kaj takega, da nam bo omogočilo drugo leto obiskati Pariz.

Devici-maturantici sta me z občudovanjem pogledali, v njunih očeh sem prebral vero, upanje in ljubezen za — Pariz. Ampak naj me precej hudici vzame, če bom pisal novo dramo. Rašči se posvetim politiki, ki je pri nas veliko bolj dobičkonosna posel kakor pisateljevanje sploh in dramatiziranje in umetnost se posebej.

Radoslav Preč.

Domače vesti

* Legija koroskih borcev naproša vse tovarise severne fronte, da ji v svojem in pa v splošnem interesu čimprej pošljejo na vpogled rešenje, s katerim jim je bila pred leti zavrnjena prošnja za priznanje dobrovoljstva.

* Jahta bivšega egiptskega kralja je zapustila Rab. V zalivu sv. Eufemije je kake tri tedne ležala mirno usidrana prekrasna jahta »Nimet Allah«, last bivšega egiptskega kralja Fuada. In govorilo se je da čaka na neke visoke goste. Govorilo se je tudi, da se bo na njo vkrcal bivši kralj, vojvoda Windsor. O prekrasni jahti, ki je bila prava senca za Rab, smo že poročali ter tudi navedli, da na njej ni lastnika. Pač pa je tam njegova soproga, ki je na jahti, preden je odpeljala, sprejela prišleka egiptskega kralja. Nika Turina. Kapetan Turina je dobil od soproge bivšega egiptskega vladarja dragocen poklon: zlato uro s kraljevim grbom in lepo zlato verižico. Kapetan Turina je namreč že služboval na ladjah, s katerimi je potoval bivši egiptski vladar. Prekrasna jahta je odpelala brez gostov, katere je ves Rab s tolikim zanimanjem pričakoval.

Lutz-peči — najlepše.

* Opozorilo francoskega konzulata. Konzulat Francije v Ljubljani si usoja naznati osebam po rodu iz Sirije in libanske dežele, ki so se pred 30. avgustom 1924 naselile v tujini in se pred 30. avgustom 1926 niso poslužile svoje pravice, da bi opirale za državljanstvo Sirije in libanske dežele, da to lahko store še naknadno v roku, ki poteče dne 29. maja 1938. (po francosko-turški pogodbi z dne 29. maja t. l.). Konzulat vabi osebe, ki se jih to tiče, da se javijo čimprej na konzulat Francije, Beethovnova 4 v Ljubljani, kjer dobe tudi vse potrebne informacije.

* Tudi zgrebška teološka fakulteta zahteva novo poslopje. Zagrebškemu vse učilišču so potrebna primernejša poslopja za posamezne fakultete. Če bi hoteli zadostiti vsem željam, bi morali imeti na razpolago preko 50 milijonov. Najvažnejše je vprašanje centralnega poslopja na Trgu kralja Aleksandra. Kjer sta nameščeni zdaj pravna in filozofska fakulteta. Delali so že načrte za razširitev tega poslopja na ta način, da bi se dozdajalo še eno nadstropje. Ta načrt pa so ovrgli strokovnjaki, ki menijo, da poslopje za dozdajavo ni primerno in da bi bilo preveč stroškov. Potem je bilo predlagano, naj se zgradi novo poslopje v zvezi z vseučiliško knjižnico ter s fizikalnim in kemij. skim zavodom na Maruličevem trgu. Mesto naj bi zemljišče odstopilo v zamenjavo z zemljiščem na Trgu kralja Aleksandra. Najprej bi zgradili poslopje za pravno fakulteto tam kjer je zdaj tržišče na Maruličevem trgu, pozneje, morda čez kakih 10 let, pa naj bi bilo zgrajeno poslopje za filozofsko fakulteto tam, kjer je zdaj poslopje »Kola«. Kaj bo s tem projektom, bo pokazala šele budnost. Vsem problemom so se zdaj pridružile zelo nujne zadeve. Z uredb o vseučiliščih je na teološki fakulteti studij podaljšal na 6 let, doslej je trajal 4 leta, in so prostori fakulteti zaradi tega postali pretesni. Treba je misliti na graditev posebnega poslopja za teološko fakulteto.

* Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna »Franz-Josfova« grenačka zapoko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba »Franz-Josfove« vode odlično regulira funkcije črevesja.

Up. reg. 8 br. 48336.

* Iz slovenske Koroske. Na Otoku je bilo na dražbi prodano lepo Hauptmannovo posestvo z dvema najlepšima vilama na otoku. Izdružila ga je sama upnica eskomptna banka v Celovcu. Banka je bila neizprosna in se ni dalo niti toliko doseči, da bi prejšnjemu posestniku, oziroma njegovemu bratu ostalo nekaj k gospodarstvu spadajočega sveta. Banka ni omejala in tako je prišla najstarejša družina na Otoku ob vse posestvo. Domačini globoko sočustvujejo z nesrečno družino, ker ni sama kriva krute usode. — Plašiško ali Hodiško jezero ima letos mnogo obiskovalcev. Dela pa se vedno bolj v dva dela: spodnji del je rezerviran za imenitnejšo družbo, zgornji pa postaja pravico mravišč raznih taborišč. Zdjaj je tam kar šest mladinskih taborov.

Kopalci, turisti in sportniki!

Uporabljajte dr. Kmetovo mazilo in olje za sončenje. — Dobi se povsod. Zaloge: Lekarna dr. ST. KMET, Ljubljana, Tyrseva cesta.

* Himen. V nedeljo sta se poročila v Pišecah pri Brežicah g. Ivan Peter, posestnik in lesni trgovec istotam ter gđ. Emica Potuškova, učiteljica v Makolah. Prišli sta bila g. Maks Hotevar, ravnatelj mešč. šole v Ljubljani in Pcc Segula, meščanskošolski učitelj iz Celja. — Poročila sta se 28. julija pri Sv. Miklavžu pri Ormožu gđ. Danica Pintčičeva, učiteljica v Majšpergu in g. Rudi Svegl, cand. inž. Bilo srečno!

* Zanimiva arheološka najdba na dnu Drave. Bager »Sava«, ki je bil poslan iz Beograda, čisti pri Osijeku Dravino sruzo. Ta bager bo odstranil tudi ostanke starorimskega mosta, od katerega sta ostala dva stebra kakih 60 m daleč od obale. Kar da je bila voda nizka, sta ta dva stebra ovrnila promet. Pred dvema letoma so oba stebra razbili, kamene pa je ostalo v strugi in o bile zaradi tega še vedno ovire pri rečni plovi. Zdjaj bo bager »Sava« zmetel to kamenje na breg. Nekaj kamena je že na bregu in kustos ojskega mešnega muzeja marljivo preiskuje ostanke starorimskega mosta. Po njegovem mnenju je bil ta most zgrajen v dobi cesarja Hadrijana (117 let po Kr.). Nekaj kamena, ki so ga doslej epravili na kopno, ima zanimive ornamente.

* Trpljenje delavcev pri gradnji važne turistične ceste. Pod Velebitom ob morju gradijo turistično cesto od Karlobaga do nekdanje dalmatinske meje. Pri delu je zaposlenih okrog 600 delavcev. Lidanov in Podgorcev. Zaslugek je zelo majhen, delo pa nevarno in zelo naporno v hudi vročini. Kruh se pokvari in zgodi se tudi, da delavci po 3 dni ostanejo brez vode. Če se delavci poškodujejo ali zbolijo, mora iti

40 km peš k zdravniku v Karlobag. Za služek ni samo, kakor že rečeno, zelo skromen, temveč tudi nestalen. So delavci, ki delajo že 14 dni, pa še ne vedo, koliko bodo služili.

* Preiskava o požaru v daruvarškem velepodjetju. Pred dnevi je, kakor znano, požar uničil trgovske in skladišne prostore z velikimi zalogami daruvarškega velepodjetja Industrije, d. d. Delavci se zdaj razkopavajo pogorišče. Preiskava o vzrokih nesreče še ni zaključena, po gotovih okoliščinah pa se sklepa, da je bil ožen potekel. V skladiščih je ožen uničil razno blago v vrednosti 2 milijonov dinarjev, vse blago pa je bilo zavaro, vano za poldrugi milijon, skladiščno poslopje pa na 200.000 Din. Škoda je torej večja kakor pa zavarovalnina. Ožen je divjal z neukrotljivo silo zaradi tega, ker je bilo v skladiščih za velik vagon masti, več tisoč kilogramov voščenih sveč, 500 kg mila in velike količine sode.

POLETI

je hladna Ovomaltine isto tako okusna kakor topla Ovomaltine v hladnih dneh, ter je enako potrebna za čuvanje zdravja in življenjskih moči.

PIJTE HLADNO OVOMALTINE!

Ljudski zavojček Din 6.50
Mala skatlica . . Din 10.50

* Umrl je v bolnišnici v Slovenjgradu g. Janko Klun, trgovec na Prevaljah. Pogreb ugodnega pokojnika bo danes ob 16. — Blag mu spomin, žalujocim naše iskreno sožalje!

Lutz peči — brez kritike.

Tovarna, Ljubljana, VII, tel. 32-52.

* Usodne posledice puščenja neviht v Bošanski Krajini. Neurja, ki so ta mesec besnela nad Bosansko Krajino, so uničila vse pridelke v mnogih občinah ključkega, petrovaškega in glamoškega okraja. V teh občinah ni upanja, da bi na njivah še kaj obrdilo, in je zaradi tega treba takoj uvesti prehranjevalno akcijo. Mnogi kmetje pa so ostali tudi brez strehe, ker jim je vihar razdejel skromne domačije. Razna dobrodelna društva že zbirajo po mestih prispevke za revno prebivalstvo.

* V Parizu okradena. Med izletniki SK planine, ki se odpotovali na pariško razstavo, je tudi učiteljica iz Sostrega gđ. Ivanka Mundova, ki pa jo je doletela na razstavem prostoru neljuba nezgoda. V množici ljudstva se ji je približal prekan žepar in ji ukradel iz ročne torbice okrog 1500 din našega denarja. Gospodino je tatvina zelo vznemirila. Za tatovo seveda ni sledu.

„Lasta“ sladna kava

* Tekmovalce, ki se bodo udeležili tekme za državno prvenstvo na harmoniki 12. septembra t. l. na ljubljanskem velesejmu, opozarjamo na posebna določila za tekmovalce na kromatični harmoniki. Medtem ko je izbira glasbenih komadov na diatonični harmoniki svobodna, sta predpisani za tekmovalce za državno prvenstvo na kromatični harmoniki sledeči skladbi: Flotow: Marta-overtura in Dvořak: Slovanski ples št. 8. Prijavni rok do 1. septembra na urad Ljubljanskega velesejma, Ljubljana.

Abonentni dobe najboljšo domačo hrano pri „Levu“

* Avtobusni izlet na bojna polja. 7. do 9. avgusta: Gorica, Doberdob, Kostanjevica, Udine, Codroipo, S. Vito al Tagliamento, Motta di Liv. Oderzo San Dona di Piave in drugi kraji. Postanek v Benetkah in Opatiji. Prijave do 4. avgusta v izletni pisarni M. Okoren Ljubljana, Hotel Slon, Tel. 26-45. Cena izleta z vso oskrbo, prenočitvami in potnim listom Din 590.

ZOBNA ORDINACIJA

Dent. LEOPOLD SMERKOLJ
ORDINIRA za zdravljenje zob
od 8—12 ure dop. in od 3—8 ure pop.

Ljubljana VII., Celovška cesta št. 32.

* Cenena »Putnikova« potovanja na pariško razstavo. Zanimiva potovanja pri pravila zelo poceni »Putnik« za pariško razstavo do septembra. Prvi poseben vlak iz Beograda v Pariz bo odpotoval v juliju. Udeleženci izleta bodo poleg Pariza in vseh njegovih zanimivosti videli tudi versajski dvor in Benetke. Vse to je vračunano v ceni. Vožnja popolna oskrba v Parizu za tri dni, obisk vseh zanimivosti in izleti bodo stali po programu za one, ki bodo potovali v III. razredu 2.490 Din, v II. razredu pa 3.260 Din. Isti aranžma od Zagreba stane 2.450 Din. odnošno 3.050 Din. Poleg vlakov v Pariz organizirajo »Putnik« tudi skupinska potovanja do Nice. Oni, ki se bodo udeležili teh potovanj, bodo poleg Pariza in Benetk videli tudi Nico in Monte Carlo. To potovanje s pet. dnevnim bivanjem v Parizu stane od Beograda do Pariza, Nice in nazaj 3.040 odnošno 3.870 Din za potovanje v II. razredu. Prijave sprejemajo že zdaj vsi »Putnikovi« uradi, kjer se dobe tudi vsa pojasnila. Kdor se obrne na »Putnika« v Beogradu, dobi brezplačno prospekt vseh potovanj, ki bo gotov te dni.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehiko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo, 3

Obiščite VI. mariborski teden

od 31. julija do 8. avgusta 1937.

50% popusta na železnica od 29. julija do 10. avgusta 1937.)

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVUJA!

Industrija — Tekstil — Obrt — Trgovina — Kmetijska razstava — Prva fitopatološka razstava — Pokušnja vin — Zgodovina — Umetnost — Grafična razstava — Tujski promet — Modna revija — Akvatična — Kuncerejska — Golobarska razstava — Razstava malih živali — Kongresi — Koncerti — Gledališke predstave na prostem — Sport — Veselični park na razstavisti.

MARIBORSKI OTOK, NAJLEPŠE KOPALIŠČE V JUGOSLAVIJI, ZELENLO, ROMANTICNO POHORJE, GOSTOLJUBNI, LEPI MARIBOR!
VAS VABIJO!

Iz Ljubljane

u— Sokol I, Ljubljana—Tabor obvešča svoje članstvo, da je preminil njegov dolgoletni in zvesti član brat Andrej Volčič, katerega pogreb bo danes ob pol 17. iz mrtvašnice na Vidovdanski cesti. Pozivamo članstvo, da spremljajo pokojnika na zadnji poti v čimvečjem številu v civilu z znakom. Uprava.

u— Mša za zadušnica za pok. Rajkom Prinkčičem bo 2. avgusta ob pol 8. v Frančiškanski cerkvi.

u— Pokojnine bo pošta Ljubljana 1. dostavljala ljubljanskim drž. upokojencem v nedeljo dne 1. avgusta 1937. Pošta naproša ljudno, da prizadeja potakajo pismonošo doma.

u— Prihod italijanskih avtomobilistov in motociklistov v Ljubljano. V nedeljo med 10. in 11. uro pripe v Ljubljano okrog 30 italijanskih motociklistov in 15 avtomobilistov. Skupno se pripelje okrog 90 izletnikov, članov zveze motociklistov iz Vidma. V Ljubljani bodo kosili, nato se odpeljejo na Bled. Potovanje je organizirala znana potovalna agencija Apiani iz Gorice, ki sploh skrbi za pogoste izlete iz Julijske Betteije v naše kraje in bo tudi organizirala izlet 200 romarjev izza meje na Brezje.

u— Zeganje v Berčevem. Da se odstrani vsak nespornost glede letošnjega zeganja v Berčevem, naznanjamo, da bo zeganje nepreklicno v nedeljo 1. avgusta in ponedeljek 2. avgusta. Pečnikarjev avto bo vozil izpred Mestnega doma oba dneva ob 15. 17. in 19. ur. V Gradovi gostilni bodo pripravljene med drugim cvrti, piščanci, ribe, krofi in druge dobrote poleg znanega dobrega cvčka in ljutomera čana.

TSCHAMBA PII Van ne skriva kože pred solncem, marveč vam je dela odperne in ravja. Drogerija Gregorič dr. s o. s. Ljubljana, Prešernova ulica 5.

u— Voz ga je pregazil. Številni pasantje so bili večerj nekaj po 16. uri priče hudi nesreči, ki se je pripetila 56 letnemu Jožetu Kosu iz Male vasi pri Ljubljani. V navedenem času je privozil po Kongresnem trgu voznik pivovarne Union z enovprežnim vozom, naloženim z zaboji za pivo in led. Na oglu pri nekdanji Kirbišchevi slaščičarni je prišlo do nesreče. Voznik je zavil proti Wolfovi ulici. Neka gospa je odskočila v zadnjem trenutku, medtem pa je konj že podrl Kosa. Padel je naravnost pod voz. Hučevo vozilo ga je pregazilo in je dobil hude poškodbe. Eno kolo mu je šlo čez prei, a drugo pri glavi. Močno krvavečega in v nezavestnem stanju so prenesli po nesrečnega na splošnišče ogelne radijske trgovine in obenem telefonirali po reševalni avto, ki se je v par minutah tudi pripel. Kosa, ki se ves čas ni nič zavedel, so prepeljali nemudoma v bolnišnico, več pasantov pa, se je prostovoljno javilo stražnikom za priče žalostnega dogodka, o katerem je uvedena preiskava.

u— »Ti si moja« sreča! — Vam poje najslavnejši pevec Gigli s svojim očarljivim tenorjem. Zraven še arije iz »Tosce«, »Manon« in drugih slovečih oper. Film teče v Eitnem kinu Matic od danes dalje. Oglejte si ga, očaral vas bo.

u— Vagoni so iztirili. Na tirju glavnega kolodvorja, pri kurilnici, so imeli v noči na petek mnogo dela. Iz doslej še ne povsem dognanih vzrokov je prišlo na križišču dveh tirov do hude nezgode. Lokomotiva s par vagoni je križišče brez neizgovorne prevzila potem naenkrat pa je nastal zadaj silovit trus. Iztrilo je več vagonov, ki so se prekopirili v vprek. O nesreči je bilo obveščeno pomožno reševalno oboje, ki je hitelo spraviati z žerjavi vagona nazaj na tir, kar je vzelo precej časa, kljub trudnemu prizadevanju reševalcev. Eden izmed vagonov je ležal obrnjen s kolemi naravnost navzgor. Izčiščenje proge je bilo tem bolj nujno, ker je prišlo do nesreče vprav na prostoru, ki je za uvoz in izvoz tovornih vlakov zelo važen. Vagone so dvigali vse od polnoči dalje.

M. U. Dr. France Virant

bivši asistent dermatol. in infekc. odd.

se je preselil

NA GOSPODSTVO CESTO 13/L
(K O L I Z E J)
Ordinira od 12. do 3.

u— Traverza na nogo, s pohištvo na ceste. Na članek, ki smo ga pred lednom objavili, smo prejeli še naslednje poiznalo: Delavec, o katerem je bilo govora v članku, nima nikakega pohištva, ki bi mu moglo delati kakšne pregrevance pri selitvi temveč samo en kovček za obleko in lesen zaboj za orodje. V Ljubljano je prišel meseca aprila in naprej se je naslanil v podstrežju neke gostilne v Šiški, ni pa rešnica, da bi mu gostilničar ostal dolžan 200 din. Ko so mu tam odpovedali, se je dne 20. junija preselil pod Golovec. Novi gospodar mu je dal na razpolago poslejo, da ni z ženo ležal na golih tleh. Ko se je delavec ponesrečil v Strojnih tovarnah, mu je zdravnik po njegovi izjavi naročil, da mora osta-

ti v postelji. V resnici je pa takoj naslednji dan in potem vsako jutro že zgodaj odhajal zdoma in se vračal šele zvečer. Ko se je vselil, je obljubil plačati stanovanje naslednjega prvega. A ko je ostal dolžan in je zmerom menjaval izgovore, mu je gospodar odpovedal stanovanje najprej ustmenno, nato pa še sodno. Ker ga je hotel gospodar z lepa odpraviti, ga je delavec dejansko napadel. Dne 24. t. m. zvečer je na rotnem vozčku na dveh kolesih odpeljal svoje pohištvo, ne da bi bil poravnal najemnino. Prav tako ni res, da bi bil vobče kdaj gospodarju ponujal denar.

u— Pes ga je ugriznil. Včeraj popoldne so bili mestni reševalci nujno klicani na Stransko pot, ki se odcepi od Opekarske ceste proti mestu. Tam je prišel v neko hišo 8-letni delavec sin Ivan Kovačič. Če ete dvajesar, pa ga je napadel pes, priklenjen na verigo, in mu prizadel hude poškodbe po glavi in po rokah. Iz Kanička pa so pripeljali v bolnišnico mesarskega vajenca Damjana Černeta, ki je padel z voza in si zlomil obe nogi in levo roko.

Iz Celja

u— Otvoritev celjske razstave otri. trgovine in industrije bo jutri ob 9. dopoldne v mestni narodni šoli. Do 12. ter od 15. do 19. in od 20. do 24. bo na veseličnem prostoru godba. Razstava je zelo pestra in zanimiva. Tudi veselični prostor je lepo ureden. Obiskovalci razstave so na železnica deležni polovične voznine. Na odhodni poti naj kupijo cel vzno listek, in rumeno legitimacijo K-18. Legitimacije naj dajo na razstavisti žigasti, nakar bodo vselpnice veljale za brezplačne povratek. Za razstavo vlada veliko zanimanje. Pričakujejo tudi zelo številni obiski iz raznih krajev Slovenije in drugih banovin.

u— Šahovski dvomatch med šahovskim klubom Gaberjem in Starejšimo organizacijo »Slogor« v Celju se bo pričel danes ob 20.30 v Narodnem domu.

u— Plavalne tekme celjskega Sokola se bodo pričele jutri ob 8. zjutraj v Rimskih toplicah. Zbirališče bratov in sester ob 6.40 pred celjskim kolodvorom, odhod z vlakom ob 6.50. Vsi in točno!

u— Umrla je v eredo na Cankarjevi cesti 5 v visoki starosti 88 let trgovka ga. Ana Lauričeva, roj. Lebrova.

u— Srečke za 5. javni razred drž. razredne loterije so pripadle. Obnovite jih čimprej v »Narodni« in »Lutrac« v Celju!

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 humorističen, kabaretski film: »MARINELLA«.

Iz Maribora

u— Zveza Maistrovih borcev v Mariboru vabi svoje člane na informativni sešalek, ki bo 1. avgusta ob 10. v Narodnem domu.

u— Meddržaveni odbor mariborskih sokolskih društev in župna uprava pozivata vse brate in sestre, ki jim je mogoče in ki niso nujno zadržani, da se zberejo danes v soboto ob pol 14. pred odhodom popoldanskega brzovlaka na kolodvoru, da se tu poslovimo od odhajajočega br. generala Milenkovića.

u— Pokojnine. V smislu razglašene tuk. poštne uprave* se bodo dostavljale pokojnine in vdovščine 2. in 3. avgusta.

u— Vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo v Mariboru bo na mestnem poglavarstvu od 1. do 22. avgusta in sicer ob nedeljah od 9. do 11. uro, ob delavnikih pa od 10. do 12. uro. Zglasiti se morajo vsi vajenci in vajenke, ki se nčijo v območju mesta Maribora ter v občinah Pobrežje, Studenci, Tezno, Koški, če niso še 18 let stari. Pristojni morajo s seboj zadnje šolsko izpričevalo, kretni list in običajno vpisnino.

u— Himen. Jutri bo v Slovenjgradu poroka gledališkega igralca in opernega tenorja g. Belizarja Sancina in gđ. Angele Dujetve iz Maribora. Priči bosta ženinov brat g. ravnatelj Sancin iz Celja in tuk. trgovec Vavclav Vošinek.

u— Ponarejevalce. Vrlih tozenskim orožnikom se je posrečilo izslediti dokaj premetenega ponarejevalca poštnih čekovnih polonič potrdil v osebi S. H. iz Sp. Dobrave, tajnika Saveza gradjevinarskih radnika Jugoslavije, ki je pobiral mesečno članarino članov omenjenega društva in bi moral odposliti pobrane vsote po čekovnih polonič. Mož pa si je na dokaj primitiven način poskrbel pobolnico in to na način, da je točno izrezal okroglo štampiljko drugih polonič in jo pripeljal na svojo, ki jo je rabil kot prilogo za potrdilo. Na ta način je priznal, da je ponarenil polonično, oziroma pripeljal žig na polonično v znesku 6827 dinarjev in še povrh na nabranih markicah od tedenske članarine poveril 6124 dinarjev. Tako je oškodovan Savez gradjevinarskih radnika za znesek 12.451 dinarjev. Dejanje je priznal.

u— Na delovnem trgu. Borza dela nujno išče 1 gaterista, 1 poljskega delavca, 1 mlinar. pomočnika, 1 kolarskega pomočnika, 1 čevljarkega pomočnika, več kovinostrojarjev, 1 mizarskega pomočnika, 2 gostilniški kuharici in 1 eotercio.

Z Jesenic

u— Zvočni kino Radio danes in jutri v nedeljo ob pol 9. zvečer (v nedeljo ob 3. pop. samo ob slabem vremnu) vefilim »Vroča kri«. Med dodatki tudi domač in Paramountov zvočni tehnik. Sledi vefilim »Lažni viteze«.

Iz Trilča

u— Kino predvaja danes in jutri v nedeljo krassen film »Ti si moje solnce«, v glavni ulogi Rihard Tauber.

Iz Gornje Radgone

u— Slove. V sredo je priredilo Sokolsko društvo dolgoletnemu vzornemu blagajniku br. Franju Kolariču, podpredledniku finančne kontrole, ki je premeščen h glavnemu oddelku v Ljubljanskim primorska banovina, pri »Pošti« prisrčen poslovni večer. Kljub silnemu naliivu se je zbralo lepo število članstva in iskrenih prijateljev. Starosta br. Mavrič Karol je orisal številne zasluge br. Kolariča. Po slovine besede so izpregovorili še br. dr. Lotrič in davčni inspektor br. Klinc Ludvik, ki sta orisala izredno sposobnost in vestnost odhajajočega, in slednjič še stanovski tovariši br. Struel, Vsi govorniki in zbrani gostje so izrazili željo, da bi bila premeštevitev g. Kolariča le začasna.

u— Hud karambol. V torek se je vračal iz Ljutomera domov na motornem kolesu mizarski mojster g. Rudolf Stelcer. Ko je hitel proti Noršincem, mu prvič nasproti voznik Novak iz Noršincev z enovprežno kobiljo. Za signale se voznik ni zmenil in šele v zadnjem trenutku krenil nekoliko na desno. Ko je hotel Stelcer s svojim motornim kolesom voziti mimo neopreznega voznika, je skočila kobilja nazaj na levo stran pred Stelcerja in karam-

KINO MATICA

Najlepši pevski film!
BENJAMIN GIGLI poje poleg lepih petimi arije iz Tosce, Manon, Norme
TI SI MOJA SREČA

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

bol je bil nezgoben. Stelcer je sicer v zadnjem trenutku napel vse sile, da bi zavrl, treščil pa je pri tem ob zadnji del voza, ki ga je potisnila žival nazaj. Pri padcu je dobil Stelcer lažje poškodbe na obeh nogah in rokah, občutno pa je bilo poškodovano še popolnoma novo motorno kolo. Škode je okrog 3.000 din.

u— Ponarejeni kovanci. 28. julija je hotela neka stranka plačati pri poštnem uradu priporočeno pismo z 10 din kovanec, katerega je poštna uradnica takoj preizkusila in spoznala za falzifikat. Ravno ga je na prvi pogled le težko ločiti od pravega. Falzifikat je le za spoznanje temnejše barve in nekoliko lažji od pravega, izdelava pa dokaj precizna. Najlažje ga je spoznat po zvoku.

u— Vlomič in tatvine. Rokomavli so pričeli v zadnjem času svoj posel tudi v našem obmejnem trgu. Nedavno so ukradli iz odprte kleti notarja Požuna na Spodnjem Grisu novo škroplino cev, vredno 750 din, iz električne žage g. Martina Ritonje pa gonilni jermen v vrednosti 600 din. V noči od torika na sredo je bilo vlomljeno v papirno trgovino g. Janka Susca. Vlomiči so v pisalno mizo ter odnesli kovani drobiž, med tem ko papirnatega denarja, katerega je imel lastnik skritega, na poseben način v mizi niso našli. Po brali so cigarete in zapetno uro in ročno blagajno, v kateri je imel g. Sušec izkupicek za prodane karte gasilske tombole. Škode je 800 din.

Iz Ptuja

u— Kazalo na Florijanskem trgu. Svoječas je bila na Ormožju hiši velika tabla, ki je avtomobilistom kazala smer proti Mariboru in Varaždinu. Hišo so lani popolnoma prenovili in ob tej priliki so table odpravili. Zdjaj nameravajo na Florijanskem trgu postaviti reklamno stojalo, ki bo istočasno kazalo smer Varaždin — Maribor in še na razne druge strani.

u— Prizidek bolnišnice je zdaj zgrajen in bo v njem urejena operacijska soba in pisarne. V starem delu bolnišnice bodo tako pridobili prostora za nove postelje, kar je že dolga leta nujno potrebno. Posebno v času epidemije je naval bolnikov in je že mnogokrat zmanjkalo prostora, da so morali bolniki ležati na hodnikih ali pa so jih dali v izolirnico. Na žalost se doslej ni mogel izvesti načrt, da bi bili bolnišnica in hiranična v enotni zvezi z novim prizidkom. Manjkaj je potrebni kredit. Upajmo pa, da se razbremenitev bolnišnice vendarle posreči drugo leto poštvalnemu primariju dr. Aleksandru Kührju.

★

BLED. Zvočni kino predvaja do nedelje »Kreutzerjevo sonato« po romanu L. N. Tolstega. Dodatek »Flip na divjem zapadu«.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja izven svojega rednega programa drevi ob 20.30 in jutri ob 15.15 ter 20.30 uri zanimiv film iz življenja ameriških gangsterjev »Tiralica«. Za dodatek kratek zabavni film »Mornar Popaj« in Paramountov zvočni tehnik.

Praznik

Sokola Ponoviče—Sava

Sava, 30. julija
V Zasavju je v vsakem večjem kraju sokolska edinica, tudi mala vasica Sava pri Litiji tvori lastno društvo, v katerem so veljane okoliske vasi okrog Ponovič. Naša sokolska edinica se imenuje Ponoviče-Sava. Sredi

(Poročilo o razglasitvi sodbe glej na 2. strani)

Pledojeji zagovornikov so bili zares zanimivi in kljub forsiranemu poteku procesa so od vseh strani osvetlili prihovski

Sledil je obrambni govor dr. Irgolića, ki je branil Klanjska Franca. Poudarjal je, da obtoženci niso nikaki zločinci. Kar so storili, so storili iz idealizma kot navdušeni nacionalisti. Večino obtožencev poznam. Izhajajo iz dobrih, poštenih delavskih družin. In so izpričale svoj nacionalni

O teh dogodkih so obširno govorili in jih temeljito osvetlili zagovorniki, ki so dokazovali, da je bilo vse, kar so storili obtoženci, le akt razumljive in utemeljene samoočrambe.

Naslednji zagovornik dr. Vrečko je branil Milana Goriška. Vzel sem na znanje, je dejal, da je državni tožilec skrčil obtožbo, ki je predlagala kazen robije, na kaznivca dejanja, ki se kaznuje samo z zapornom. Toda tudi tega dejanja moj klient ni kriv. Gorišek ni mislil in ni mogel misliti na kako borbo s katoliškimi akademiki. On ni bil udeleženec mnogote. Zaradi tega valed slučajne navzočnosti Gorišek ne more biti ravno tako tudi na za- tožni klopi. Govornik je kritiziral dejstvo, da nastopajo akademiki tedaj kot price, čeprav so sami zakrivilli dejanja, kazniv- pa kazenskem zakoniku. Peter Živković in njegovi spremljevalci zavzemajo odlič- ne položaje v našem javnem in nacional- življenju, tako da bi bila sramota za nas, ako bi se tem osebam zgrodilo ravno pri- pri nas kako podlo in nepošteno dejanje. Nacionalni akademiki so imeli izkušnje- ta namen, da nudijo tem osebam kot naj- dražji gostom zaščito. Predlaga popolno onemogostev Milana Goriška.

Dr. Lipold iz Maribora je branil Ranarja, stancarja in šilica. Razpravljaj o organiziranih demonstracijah proti Petru Živkoviću, o vseh teh dogodkih jasno sledi, da gre tudi v slučaju obtožencev za silobran. V Mariboru domačini niso priredili prav nobenih demonstracij. Selekto so prišli katoliški akademiki, so se razvili nemiri in po neuspeli intervenciji pri oblasteh je sam telefonski v St. L. prišel Sram me je bilo, je dejal dr. Lipold, ko sem moral dati navodilo, naj pridejo tako odlični predstavniki našega nacionalnega življenja na kraj zborovanja, namesto po glavni ulici, po kateri sme priti vsak človek, po straneh ulicah. Pričakoval sem, da bomo zaščiteni, kar se pa ni zgodilo. Demonstrantje so nastopili z izredno spretnostjo. Šipe v III. nadstropju hotela Orele so razbijali s tako preciznostjo,

Od prodajne cene 1 milijarde dobi država 621 milijonov

V skupini ogljikovih hidratov, ki služijo kot hrana človeku, postavljajo strokovnjaki sladkor na prvo mesto. Zato skušajo vse napredne države doseči čim večjo porabo sladkorja v najširših plasteh naroda. Neshetokrat smo že na tem mestu poudarili nužno potrebo preorientacije v naši fiskalni politiki glede sladkorja, ki povzroča, da je sladkor pri nas najdražji in je obenem potrošnja najmanjša v Evropi. Glavni razlog minimalni potrošnji pa je prav visoka cena, ki onemogoča širokim slojem prebivalstva uporabo tega živila, saj je pri nas sladkor nekaj luksuzni predmet. To pa ima na drugi strani še za posledico, da moramo stalno omejevati produkcijo sladkorne pese in da naše sladkorne tovarne ne morejo izkoristiti svoje kapacitete, ki se izkorišča le z dobro polovico.

V »Arhivuz«, mesečniku kmetijskega ministrstva je objavljen zanimiv članek o problemu produkcije in potrošnje sladkorja v Jugoslaviji, ki ga je napisal tajnik tega ministrstva inž. Zvonimir Višnjić. Pisec najprej prikazuje mednarodne sporazume, na se tičejo sladkorja, nato pa prikazuje stanje sladkornega gospodarstva v Jugoslaviji.

Pisec navaja med drugim, da je znašala lani s sladkorno peso posejana površina le 14.500 do 15.000 ha, ker je v prejšnji kampanji zaradi obilnega pridelka ostalo mnogo neprodanega sladkorja. Ob koncu sladkorne kampanje 1935/36 so znašale neprodane zaloge sladkorja v naši državi 4000 vagonov, letos pa se cenl presekne na 6000 vagonov. Naša letna potrošnja na prebivalca znaša komaj 4,6 kg, medtem ko znaša v naprednih državah 20 do 30 kg. Seveda je potrošnja v mestih večja in znaša ponekod 13 kg na prebivalca, zato pa je na deželi tem manjša in se giblje na višini okrog 2,5 kg.

Naše sladkorne tvornice bi lahko proiz-

Na osnovi § 90. finančnega zakona za leto 1937/38 in na predlog trgovinskega ministra je ministrijski svet predpisal uredbo o državni intervenciji na tržišču pšenice v gospodarskem letu 1937/38.

Privilegirana d. d. za izvoz kmetijskih proizvoda kraljevine Jugoslavije (Prizad) je izvršila u gospodarskom letu 1937/38 intervenciju na tržištu pšenice, in sicer z nakupom pšenice po cenah, ki jih bo glede na tržne razmere dolocal trgovinski minister v sporazumu s kmetijskim ministrom. Stroške te intervencije grešo v prvi vesti na breme dohodkov, s katerimi razpolaga Prizad, a drugi vesti na breme državne blagajne. Za to intervencijo potreben obratni kapital v višini 250 milijonov Din bo oskrbel finančni minister Prizadu z državno garancijo. Uredba je objavljena v »Službenih novinah« od 29. t. m. in je stopila takoj v veljavu.

	izvoz	uvoz	saldo
prvo pol. 1935.	4.6	27.5	-22.9
prvo pol. 1935.	31.1	26.9	+4.2
prvo pol. 1937.	78.8	27.9	+50.9

Medtem ko se je naš uvoz iz Nizozemske gibal zadnja leta na skoro nespremenjeni višini, se je naš izvoz v teku dveh let povečal na 17 kratno vrednost. namreč

ki se more doseči le s večjo. Metali so kam-
nenje tudi s tako silo, da so v 3. nadstrop-
ju hotela poškodovali s kamenjem celo-
peč, ki se je nahajala na nasprotni strani
dvorane. Iz tega si razlagam spontano mi-
isel, da je treba misliti na ramoozbrambo. V
čast Maribora je treba šteti, da se noben
domačin, razen g. Šebota in dveh, treh za-
grizencev, ni udeležil demonstracij. Nad-
demonstracijami katoliških akademikov, so
se sgrazali celo vsi pošteti pristaj; JRZ in
kvalificirani njihov nastop kot pobalnavst.

Oboženci so imeli po duši in poštenju in v velikem nacionalnem čustvu namen, da zaščitijo svoje voditelje in spremstvo. Če so se zgodila nasilstva in so se ta nasilstva celo napovedovala, so bili oboženci upravičeni misliti na zaščito svojih voditeljev. Tragika smrti nam ne sme zasenčiti objektivnega pogleda na vse dogodke.

Preko paragrafov, ki govorijo o utemeljeni samobombarni, ne bomo mogli iti. Prolet ni bil ogrožen v smislu § 204 in 208 z napadom na avtobus v katerem so se vozili potniki, ki so imeli namene, kakršnega so imeli katoliški akademiki. Obtoženci se nikdar in nikjer niso dogovarjali o napadu na ljudi. Pogovarjali so se kvečjemu o napadu na tujo lastnino. O smrti Dolinarja je moglo razpravljati le glede Dugine, ki je dejanje priznal. V poštev ne pride množica, nego le poškodba tuje imovine.

Ranar je pohabljen, stancar ima srčno hibo, Silić pa je star 53 let, je upokožen, policijski stražnik, hodi počasti po Mariboru, da ga smatrajo skoraj za original. Ti trije prav gotovo nimajo pogojev, da bi izvajali kakršnokoli nasilstvo. Ranar je samo spremljal in se vozil s Kranjčevim avtomobilom. V kazenskem oziru ne more biti govora o kakki krivdi.

Nar. posl. dr. Janežič iz Maribora je za zagovarjal obtožena Belgotta in Kranjca. Kot priznan kazensko-pravni strokovnjak je obširno analiziral pravno stran obtožbe in dejanskega položaja. Odvnetik Rahn iz Celja je zagovarjal obtožene Korošca, Markeža in Neuwirta, dr. Ernest Kalan iz Celja pa akademika Milanana Orožna. Vsebinske izveščke iz njihovih govorov bomo prinesli še v jutrišnjih številah.

Ob 21.30 je bila sinočnja razprava končana in predsednik je sporočil, da bo sodba proglašena danes dopoldne. O razglasitvi sodbe poročamo na 2. strani današnje številke.

vajale vsako leto v teku kampanje (sto dni), ki se prične septembra, 12.500 do 13.000 vagonov. Dejansko pa je produkcija znašala v letu 1935/36 komaj 8089 vagonov, v letu 1936/37 pa 8662 vagonov. Produkcija je bila v pravarh zaključeni kampanji večja, ker so morale tvornice prevzeti znatne količine tako zvane nepodobne pese.

Skupni dohodki v zvezi s sladkornim gospodarstvom (dohodki kmetovalcev, industrije, trgovine in državni ter samoupravni dohodki), znašajo na leto pri takih skrajni potrošnji le eno milijardo Din. Od te milijarde pa odpade več nego polovica, to je 538 milijonov Din na državno trošarino, 29 milijonov na poslovni davek in 54 milijonov na stroške prevoza na železnikah, tako da dobi država od te milijarde 621 milijonov. K temu pa je treba še prišteti znatne dohodek železnic od prevoza melase, rezancev, premoga in drugega posebnega ter potrošnega materiala. Kmetovalci dobe 144 milijonov, industrija sladkorja ima bruto zaslužek 70 milijonov, veletrgovina in detajlna trgovina pa 75 milijonov.

Ta ogromna bremena in tudi razmeroma visoka cena nezatrštrajenega sladkorja (ki znaša za kristalni sladkor v tvornici Din) ima za posledico, da se pri nas kristalni sladkor prodaja na drobno po 13 Din za kg. Ti podatki ponovno kažejo, da bi morala država nekaj ukretni, da se po ceni sladkorja ne bi dostopen tudi najširšim slojem prebivalstva. To pa ne bi bilo brez znižanja trošarine in ostalih stroškov, ki obremenjujejo ceno. V koledarskem letu 1936 je znašala vsa potrošnja sladkorja v naši državi le 6950 vagonov. Priljubljen je, ki bi nastal zaradi nižje trošarine, bi se prav kmalu lahko krnil s povečanjem potrošnje in je zelo verjetno, da bi bil posledično fiskalni efekt za državo enak ali celo nekoliko večji, ker bi se potrošnja povečala.

od 4.6 na 78.8 milijona Din. To naglo povećanje izvoza v Nizozemsko je v znatni meri pripisati posledicam uvedbe uvozne kontrole. Leta 1935. smo imeli z Nizozemsko še hudo pasivno bilanco, medtem ko smo letos zabeležili aktivni presežek v višini skoraj 51 milijonov Din.

Na razstavišču Mariborskega tedna je kakor na mrvljivišču. Kako tudi ne, saj smo tik pred otvoritvijo te za Maribor tradicionalne prireditve. Na letošnjem fe-
stem Maribornem tednu bo kar 18 raz-
stav večjega obsega, ki bodo vse brez iz-
jeme zelo zanimive in bodo obiskovalcem
nudile mnogo koristnega. Razstava tek-
stilne industrije bo prikazala lep razvoj,
te za Maribor važne industrijske panoge

Zanimiva bo tudi splošna industrijska razstava. Prava posebnost bo velika obrt na razstavi, ki ima namen prikazati našim ljudem, da moremo glede obrtniških izdelkov uspešno tekmovati s tujino. Močno na revija je v rokah konferenciernice Božice Podkrajšek, ki bo s vedrim humorjem popeljal modno revijo domačih krojačev. Poljedelstvo, vinogradništvo in mlekarstvo bo pokazala posebna razstava velikega stila. Zanimiva bo tudi velika trgovska razstava pod geslom »domače blago dobro blago«. Prvic na Mariborskem tednu bo jugoslovenska fitopotaloka razstava namenjena našim kmetovalcem, ki jim omilak te razstave še posebej priporočamo. Prav tako bo privlačna ornitološka razstava s svojimi zanimivostmi. Tujsko premezna razstava Putnika (Maribor) bo imela vedrinski pečat, ker bo s velikimi fotografirskimi posnetki prikazala lepoto

vse naše domovine. Isti namen ima tudi razstava Jugoslovenske izložbe za propagando turizma. Tisk, Kartonažo in knjige goveštvu bodo pokazala marihorska grafična podjetja, cigar sloves je znan po vsej državi. Razstavo kipov in starega kmekega pohištva pripravlja zgodovinar in banovinski arhivar g. prof. Baš. Priznamiva bo tudi alkaristična razstava marihorščinih in graških alkaristov. Mnogo pozornosti bo gotovo deležna tudi razstava Društva združenih gojiteljev malibizivali in razstava društva »Rejec malibizivalke. Naši vinogradniki in ljubitelji bodo je kapljice še z neestropnostjo pričakuje vinolice razstavo s pokušajo stajarskih vin. Vrnarska razstava bo spremljala Marihorski teden v cvetoči vrt.

== Znatno skrčen trgovinski promet s Španijo. Statistika naše zunanje trgovine za letošnje prvo polletje izkazuje znatno padec trgovinskega prometa s Španijo v primeri z lanskim letom. **Izvoz** v Španijo je letos v prvem polletju znašal komaj 1,5 milijona Din nasproti 19,7 milijona Din v prvem polletju lanskega leta in 21,9 milijona Din v prvem polletju predlanskega leta. **Uvoz** iz Španije se ni v taki meri skrčil, saj je znašal v prvem polletju t. l. 3,8 milijona Din nasproti 10,6 milijona Din v prvem polletju lanskega leta in 11,0 milijona Din v prvem polletju 1985.

= Italijanska trgovinska bilanca. V prvem polletju letosnjega polletja je znašala vrednost italijanskega uvoza (bruto uvoza iz kolonij) 6936 milijonov lir, medtem ko je izvoz znašal le 3777 milijonov lir. Ker se je uvoz v znatnejši meri dvignil nego izvoz, je uvozni presežek narasel na 3159 milijonov lir, medtem ko je znašala pasivnost v prvem polletju lanskega leta 1552 milijonov, v prvem polletju leta 1935 pa 1380 milijonov. Znatno se je povečal promet s kolonijami. Izvoz v kolonije je znašal v prvem polletju t. l. 1474 milijonov lir (lani 868), uvoz iz kolonij pa je znašal 135 milijonov lir (lani 72).

== **Produkcija avtomobilov v Zedinjenih državah se je letos ponovno dvignila.** Po statistiki trgovinskega urada je bilo v prvem polletju t. l. v Zedinjenih državah izdelanih 2.790.000 avtomobilov nasproti 2.501.000 v lanskem prvem polletju in 871.000 v prvem polletju najslabšega delovnega leta 1932, tako da je bila letna produkcija za 220% večja nego leta 1932. Navzile znatnemu dvigu pa produkcija še zaostaja za zadnjim letom pred krizo, kajti v prvem polletju 1929. je znašala 3.215.000 avtomobilov. Pri tem je značilno, da je v evropskih državah, razen v Franciji produkcija avtomobilov še znatno prekorčila obseg iz leta 1929.

30. Julija
Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski
šilingi trgovali v privatnem kliringu po
8.850, medtem ko je bilo za angleške funte
te povpraševanje po 238. V zagrebškem pri-
vatnem kliringu je bil promet v avstrijskih
šilingih 8.38, v angleških funtih po 238 in
v grških bonih po 90,70. Nemški klirinski
čeki stanejo v Ljubljani 12,79, v Beogradu
12,7853 in v Zagrebu 12,9715, odnosno za
konec avgusta 12,68 in za konec septembra
12,54.

Na zagrebškem efektne^m tržišču je pr stalni tendenci Vojna škoda notirala 404 — 406 (v Beogradu je bil promet po 404.50). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

Ljubljana. Amsterdam 2394.66 — 2409.25
Berlin 1745.53 — 1759.40, Bruselj 730.70 —
735.76, Curih 906.45 — 1003.52, London
215.81 — 217.87, Newyork 4309.76 — 4346.07
Pariz 162.50 — 163.94, Praga 151.24 —
152.24, Trst 227.70 — 230.78

Curih, Beograd 10, Pariz 16.32, London 21.675, Newyork 435.50, Bruselj 73.32, Milan 22.95, Amsterdam 240.25, Berlin 175.30, Dunaj 82.35, Stookholm 111.75, Oslo 108.95, Kobenhavn 96.75, Praga 15.18, Varšava 82.70, Budimpešta 86.25, Atene 3.95,

Zagreb. Društvene vrednote: Vojna škoda 404 - 406, 4% agrarne 53.50 bl., 6% dalmatinske 76 den., 6% beogradske 76 den., 7% stabilizir. 86 bl., 7% invest. 89 bl., 7% Blair 84 - 85, 8% Blair 94 - 95; delnice: PA 195 den., Gutmann 60 bl., Sečera na Osijek 200 bl., Osječka lijevaonica 200 bl., Dubrovačka 385 - 410, Oceania 275 den., Jadranka 380 den.

+ Chicago, 30. juli. Začetni tečaj:
pšenica: za sept. 117.50, za dec. 118.625, za
maj 120.25; koruza: za sept. 93, za dec.
70.

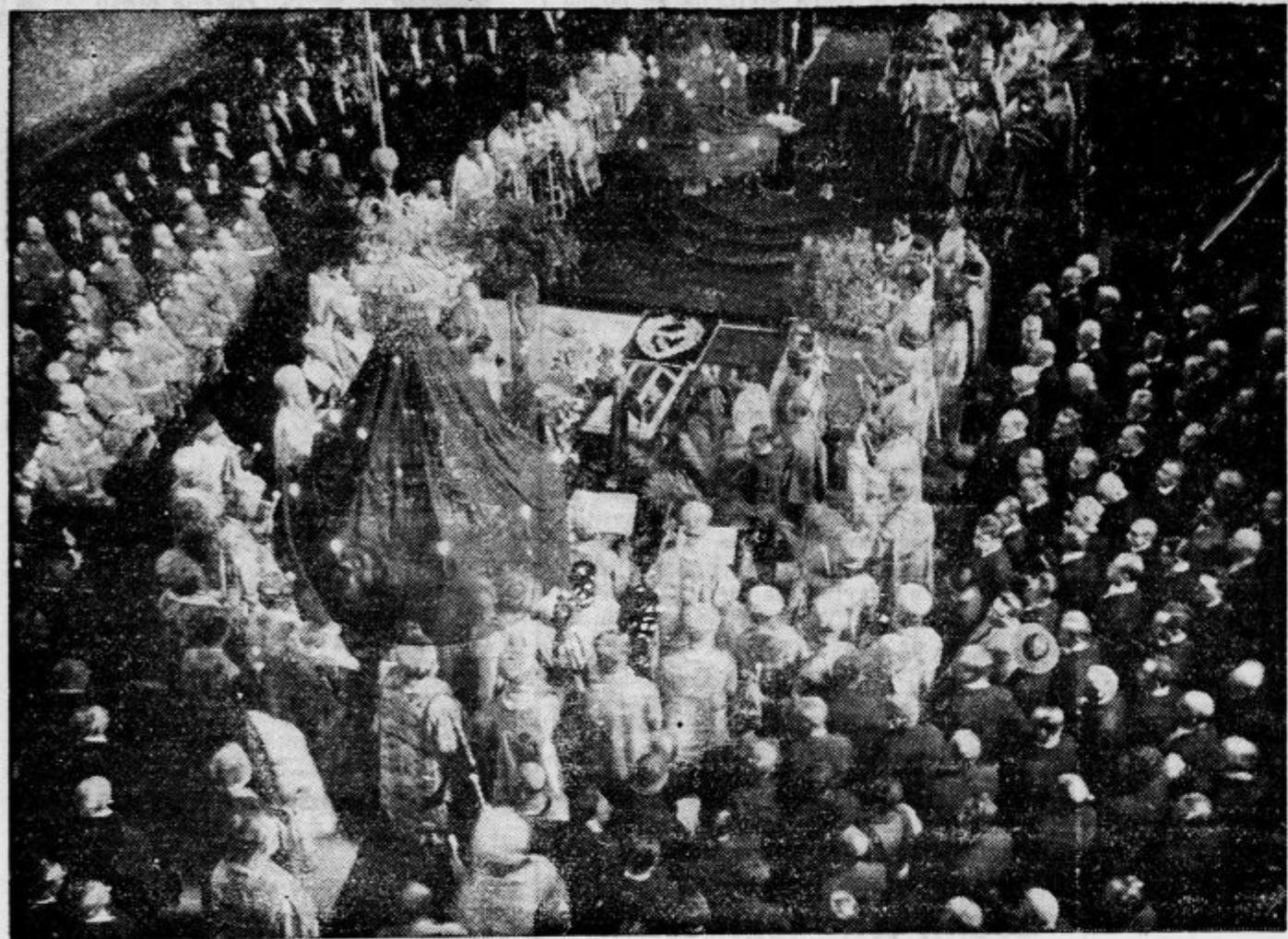
+ Winnipeg, 30. julyja. Začetni tečaj
Pšenica: za julij 136.375, za sept. 131.75, za
dec. 128.625.
+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.)
Tendencijs mirna... promet srednj
Pšenica: nova: baška 177 - 179, sremski i
slavonska 174 - 177, banatska 173 - 175
baška ladja Tisa in ladja Begej 188 - 190
Oves: baška in sremski novi 110 -
115. Rž: baška 167.50 - 170. Jčmen: baška
166.25 - 170. Jč. 190 - 189.50

skj i sremeki novi, 04/06 kg 130 - 182,00
Turčička: baška i sremeka 93 - 94, ba
nateka 90 - 91. Moka: baška i banat
eka »0g« i »0gg« 267,50 - 277,50, »2
247,50 - 257,50, »5« 227,50 - 237,50, »6
197,50 - 207,50, »7« 165 - 175, »8« 180 -
125. Otrubi baški: baški, sremeki i banat
ski, v jutastih vrečah 90 - 95, baški v ju
tastih vrečah, ladja 94 - 95.

BOMBAS

+ Newyork, 30. julija. Tendence nestal
na. Zaključni tečaji: za avg. 11.71 (prejšnji
den 10.94), za dec. 10.77 (11.01), za mar.
10.89 (11.12).

Zadnja pot patriarha Varnave iz Saborne cerkve v cerkev sv. Save

Poslednja žalna liturgija v Saborni cerkvi

Žalni sprevod gre po Ulici kneza Mihaјla

Častno spremstvo ob mrtvaškem vozu

Na Slaviji se narod poslavlja od patriarha

Maginotova črta izdana!

Bivši stotnik, na oko rejec kokoši, v resnici vohun

Aretirani vohun Jean Sellier

Londonški »Daily Express« priobčuje senzacionalno poročilo svojega pariškega dopisnika o veliki vohunski zadevi, ki so jo odkrili v Franciji in ki so jo francoski listi na višje povelje zamočali. Afera se tiče proslule Maginotove črte, ki so njene skrivnosti prišle neki tuji sili v roke.

V ardeneskem kraju Sailyju so aretirali nekega Jeana Selliera, ki se je drugače

bavil z rejo kokoši. Aretirali so ga baje zavoljo tihotapstva. V resnici pa je bil mož v zvezi z nekim desetnikom 3. belgijskega topniškega polka, ki so ga pred kratkim aretirali v Givetu in s katerim je uganjal velikopotezno spionažo.

Sellier je bil prej letalski stotnik. Zapeleli so njegove zapiske in v njegovi hiši so našli nešteto specialnih kart, beležk vojaškega značaja, fotografij francoskih vojnih ladij in novih vojnih letal, popolnih seznamov francoskih letalskih častnikov, kakor tudi pismo, ki ga je bil bruseljski generalni konzul neke tuje sile napisal Sellieru in ki onemogoča vsak dvom o pravem značaju dozdevnega rejca kokoši. Pred vsem pa so našli natančne načrte Maginotove črte z opazkami, ki jih je bil napisal Sellier sam in ki so bile očitno namenjene nekemu tujemu generalnemu štabu. Pod podlogo Sellierove obleke so našli korespondenco z drugimi francoskimi agenti te tuje sile, ki so bivali v Dijonu, Strassbourgu, Metz in Chamonixu. V Chamonixu so aretirali nato dva letalska častnika in tuji ženo nekega visokega častnika v tem kraju.

Razburjenje v francoskem vojnem ministertvu je tem večje, ker je Sellier priznal, da je del njegovega gradiva po zračni poti že odšel v tujino.

Skrivnost ladje smrti

Vihar na razburkanem morju, splav za 150 ljudi in borba na življenje in smrt za kosček kruha

Francoski listi poročajo, da sta neka pariška zakonca Dupontova pregledala te dni stare družinske papirje. Ženi je prišel pri tem v roke orumenel dnevnik. Šlo je za zapiske 17-letne Claire Dupontove, ki je bila na prosluli ladji »Meduza«, ko je ta pred več nego sto leti končala na strašen način.

Tragedija te ladje spominja v marsikaterih podrobnostih na Travenov roman »Ladja smrti«. »Meduza« je zapustila pristanišče Rochefort v juniju 1816., da bi odplula v Senegal. Vreme je bilo splošno ugodno. Na Tenerifi so častniki odšli na kopno. Tedaj se je dvignil vihar in potniki so zahtevali, naj bi ladja nadaljevala svojo pot, da bi ušla nevarni kleči, preden bi postal vihar še hujši. Kakor je razvidno iz zapiskov Claire Dupontove, je posadka res pristala na to, da bi nadaljevali vožnjo brez častnikov.

Neki potnik, ki se je izdajal za bivšega ladijskega kapitana, je prevzel poveljstvo. Ta dozdevni kapitan pa ni vedel ničesar o morski plovidbi in je ladjo zavozil s polno silo baš proti kleti, ki so se ji hoteli umakniti. Poškodovana ladja bi se mogla držati še nekaj časa na površju, ker so pa potniki izgubili živce, so sklenili da zgradijo

splav, s katerim je tvegalo stopetdeset ljudi vožnjo po razburkanem morju.

Upali so, da dosežejo obalo. Ker pa niso imeli dovolj živil s seboj, so se na splavu odigravale grozotne stvari. Ljudje so se borili na smrt za vsak kosček kruha. Po štirih tednih je bilo na splavu komaj še petdeset ljudi, takrat so srečali brig »Argue«, ki je brodolomce sprejel na svoj krov. Med tistimi, ki so se rešili, je bil tudi neki stotnik Dupont in njegova hči Claire, ki je v svoj dnevnik zapisala marsikako do- slej neznano podrobnost o strašnih dneh na splavu.

Odkritje njenega dnevnika je imelo za posledico, da se zbirajo množice ljudi pred slovito Gericaultovo sliko »Splav Meduze«, ki jo hranijo v pariškem Louvru. Mnoge obiskovalce svetovne razstave privabijo poročila pariških listov o Clairinem dnevniku v Louvre, da si ogledajo to sliko.

Za spomenik Marconiju

Neki švedski radijski tehnik je sprožil misel, naj bi Marconiju postavili spomenik ogromnih dimenzij, ki bi stal na kakšnem rti v Oceanu. Sredstva za spomenik naj bi zbrali radijski naročniki vsega sveta.

Letalska nesreča v Belgiji

Blizu Hala, na južni strani Bruslja, so je te dni zrušilo na zemljo letalo, ki je prevažalo potnike na progi Rotterdam — Pariz. Pri padcu se je ubilo devet potnikov, dalje štirje člani posadke, med njimi žena stekvarstva van de Leenova. Naknadna preskava je ugotovila, da je v letalo tresčila stre- la.

Žena ljubi močnega moža,
mož normalno ženo, brez nervoznih muh in živčnih napadov,
šef pa zdravega uradnika.

Zahtevajte s kratko karto prospekte od

UPRAVE
RADENSKEGA ZDRAVILNEGA
KOPALIŠČA
SLATINA RADENCI (pri Mariboru)

A NEKDOTA

Neki baronček je hotel napraviti dovtip na račun hčere filozofa Mosesa Mendelsohna, ki se je preživljal kot agent za svilo. Vprašal jo je v neki družbi na glas: »S čim pa se bavi, milostiva, vas oče?« Odgovorila je: »Moj oče se bavi vedno z modrostjo in razumom.«

VSAK DAN ENA

»Ali nisva midva skupaj pohajala kole?«
»Nisva. Moj tovariš je imel polno bra- do...«
(»Söndagnisse Strix«)

Pohod Japoncev v kitajsko ozemlje

Na levi: Japonski vojak razkazuje tovarišem kitajske položaje pri Lukučiau — Na desni: Japonski vojaški oddelki z razvito zastavo pred Pekingom

Kulturni pregled

Tri planinske knjige

Alpinizem je zavzel v elovenskem življenju tako močno mesto, da si za ustvarjanje svoje literature, kakor sielerno gibanje, ki stremi po globljem vplivu na posameznika in na družbo. Medtem ko je bila pred svetovno vojno naša izrazito planinska literatura dokaj skromna, opazna po obojenu tudi na tem področju, razmah, ki sicer ustreza razmahu planinstva in hribolastva sploh. Posebno očiten znak razširjenosti in poglobitve tega gibanja so domači poizkusi posebne ideologije alpinizma, njega utelejitve s filozofskimi, moralnimi in estetskimi zrelisi (Tumal), kar pomeni razvoj tega gibanja v kult. Globlji pogled na kulturno zgodovino nam kaže, da si na neki razvojni stopnji ustvarjajo vsa pomembnejša gibanja svoj kult.

V tem znamenju smo dobili Slovenci Planinsko matico, ki naj zadošča svojim literarnim potrebam tega gibanja. Doslej je izdala štiri knjige, izmed katerih smo Renkerjev roman »Pet molov gradov« na tem mestu že prikazali. Nadaljnje tri knjige so »Zbrani planinski spisi« dr. Klementa Juge, živalski roman Eugèna Ramberta »Svizec z ovratinco« in zbornik kraških prevodov iz tujih alpinističnih pisateljev »V borbi z gorco«.

Izdaja Zbranih planinskih spisov dr. Klementa Juge je po našem mnenju najzaslužnejše dejanje Planinske matice v prvem letu njenega založniškega delovanja. Prav dr. Klement Jugi, mladi elovski filozof, ki je dovršil študije v prvih letih slovenske univerze, je dozoroval v ideologijo našega alpinizma in če ga ne bi bile planine prežgale, bi nam ta planinski entuziast ustvaril originalno in močno planinsko literaturo. 11. avgusta 1924 je mladi filozof na severni Triglavski steni zaključil svoje boje z goro in skoraj 12 let po smrti je lahko izšlo njegovo zbrano delo v knjigi, ki je dostojna počastitev Jugovega spomina.

Oziroma tovariš dr. Klement Jugi, pisatelj, dr. Vladimir Bartol, ki se je tudi v svojih leposlovnih spisih spominjal te trdne in evlele osebnosti v vrstah naše prve povojne generacije, je opremil knjigo z uvodno besedo. V nji navaja njegove plezalne zapise in rekonstruirava vsaj delno kos intimnega, to je ljubezenskega življenja mladega filozofa in alpinista, tisti »tragični čustveni zaplet« ki je nemara pripomogel do žalostnega konca tega mladega življenja na Triglavski steni.

Planinstvo je bilo pokojnemu dr. Jugu izraz njegove vseskozi vitalistične življenjske filozofije, železna šola discipline, smotrna vzgoja volje, skratka pot k človeku, kakor ga je potrebovala in klicala prihajajoča doba: človeku zdravega telesa, trdnih živcev, odločne volje, v bojih in odvodnih preizkušnjah značaj, bistvo, konkretno življenje usmerjeno v inteligence. Izrazilo življenjsko stremeljenje povojnega, v listu ušesnega človeka (Kaysersling je govoril o športu kot prevladujočem tipu tega obdobja) je hotel dati dr. Jugi naši narodni duši prilagojeno filozofijo, in tej filozofiji estetski okvir krasnih slovenskih Alp. Nietzschejevo geslo »Lebe, gefährliche, ki ga radi ponavljajo ideologi fašizma (Musolini)«, je pod vodilno zvezdo drugačnega vzorov svetilo tudi Klementu Jugu. V njegovem duhu spreminja njegov tovariš staro geslo pomorščakov: »Navigare necesse, vivere non est necesse« v »Plezati je potrebno, živeti ni potrebno« pristavlja: »Zakaj življenje, ki ni nevarno, sploh ni življenje«.

Kot oznanjevalec kulta planinstva in pristaš logično izrajenega voluntarizma in

energizma je dr. Klement Jugi s svojimi »Zbranimi planinskimi spisi« stopil ne toliko v literaturo naše besede, kolikor v literaturo naše volje in misli. Zbrani spisi obsegajo poleg načelnega članka »O smotru alpinizma« začetniški opis ture »Trije krti v snegu« in serijo planinskih potopisov: »Na Jalovec«, »Plezalne ture v vzhodnih Julijskih in Kamniških planinah« Jugov najdaljši in najznačilnejši spis ter ob koncu popolno besedilo »Zadnjih plezalnih zapiskov«.

V teh opisih planinskih tur se dr. Jugi ne spušta v meditacije in v ideologijo, marveč kakor je pristojalo njegovi aktivistični naravi — pripoveduje o dejanjih, o vidnem in doživljenem, o premagovanju samega se in v njej naravnih ovir. In vendar je prav in v tem odboj njegovih filozofij, prav kakor so v dobri drami misli in karakteri izraženi v dejanju, v odskrem dogajanja. Tako je torej hotel najprej doživeti in preizkusiti svojo filozofijo. Zaman tipamo po teminah človeške duše, ko se vprašujemo, kako da je človek, ki je v voljo premagoval gore, omahoval pred svojim »tragičnim čustvenim zapletom«? Slutimo, da so bile v njem težje, mračnejše, primarneje sile, ki stavijo mlademu človeku toliko mučnih uganek.

Knjiga je ilustrirana s slikami naših planin (na posebnih prilozhah). Pogrešamo pa sliko dr. Juge in — kazalo.

Romane iz živalskega življenja »Svizec z ovratinco« je prevedel Pavel Debevec iz francoske planinske literature. Njegov pisec Eugène Rambert je znan kot oboževalec švicarskih Alp, vendar spis »Svizec z ovratinco« nima izrazito planinskega značaja, marveč skuša po primeru nekaterih predhodnikov (med njimi je Rostrand v »Chantelaine«) zajeti pod živalsko masko kos človeških problemov in človeške usode. Svizec, ki filozofira — no, to je živalski »romanc« le pogojno, kakor pri nas Ante Dukić epiz »Iz dnevnika jednega magarčar« Toda spis je po francosko duhoviti, lehak in veder: čitaš ga z užitkom. Rajko Subić je knjigo obilno ilustriral.

Planinska knjiga v polnem pomenu besede je zbornik krajsje alpinistične proze »V borbi z gorco«. Sestavke je izbral in prevzel Janez Gregorin, ki je tudi pisal daljši uvod, Edo Deržaj pa je prispeval ilustracije. Zastopani so tuji avtorji: Henry Hoek (Čemu alpinizem?), Guido Rey (Ko sem prvič videl Matterhorn), John Tyndall (Rešitev iz ledeniške razpoke, Weisshorn), Ph. E. Gosset (Bennetova smrt na Haut de Cryu), Leslie Stephen (Alpe pozimi), A. F. Mummery (Matterhorn—Furgengrat), Charles Gos (Na Matterhornu po Zmutgratu), Hans Dülfer (Na Prediggtuhli), dr. Wilko Welzenbach (Južna stena Schüsselkarpitze), Erich Schulze (Severna stena Neshorn), Rudolf Peters (V boju za severno steno Grandes Jorasses), dr. Leo Maduschka (Mali plezalni film), Julius Poltschek (Hrepenenje po dalji in domotožje).

Pisec teh vrst je premalo razgledan po alpinistični literaturi, da bi odobril ali otklonil ta izbor, vendar meni, da bi se dal izpopolniti še s kakšnim primerom iz alpinistične literature slovenskih narodov, kar bi dalo izboru tudi z geografske strani večjo pestrost. Priznati je treba samo to, da to knjiga »V borbi z gorco« živo znanja elohernega našega planinca, saj najdemo v nji množico dragocenih izkusitev, krasnih opisov in vzpodbudnih alpinističnih misli. Nekateri sestavki utegnejo biti zlasti plezalcem prava poslastica.

Na razstavi „Neodvisnih“ v Parizu

Prinašamo poročilo o kiparskem delu te velepomembne in kvalitativno visovredne razstave. Slikarsko poročilo sledi.

Na stopnišču pred vhom v Petit Palais nas nekako simbolično pozdravi odlično modeliran ženski akt: ustvaril ga je namreč slavni slikar Renoir, o katerem mnogi od nas niti vedeli niso, kako ume gnesti glino, da, kakšen mojster je o tem! Ze to presenečenje da slutiti, da so v Petit Palaisu zbrali Francozi vse najboljše in najvišje, kar premoreta njih čopič in dleto!

Predvsem — dva velika pokojnika! Auguste Rodin je zasloven s kakimi desetimi najboljšimi deli. Da se zaustavimo samo ob njegovi skulpturi »Senec« (moški akt)! Nepozaben doživljaj! Tako globoko doživelo in tako mojstrsko obdelano formo eloheskega telesa težko zasledimo v vsej zgodovini kiparstva.

Emile Bourdelle stoji tu pred nami v vsej svoji moči in veličini. Razstavljena so njegova dela ogromnih dimenzij (La Vierge d'Alsace, Konjenik, Penelopa, Kentaver, Flora, alegorične figure za spomenike itd.), pa še masa odličnih portretov in virtuozno modeliran skic. Mojster kompozicije, včas skrajno drzen, lahno paletičen, močan v izrazu, tudi dekorativen — a nikdar na škodo plastike! Ni čudo, da je našel toliko posnemalec.

K živim! Pravo nasprotje episkemu Bourdelleu je izrazilo profinjen kipar Charles Despiau. Razstavlja okrog šestdeset del. Njegovi ženski portreti so tako čudovito lepo in enostavno modelirani, da jih lahko primerjamo z najboljšimi portreti renesanse (Laurana). Ženski akti in torzi ne zaslovlajo za portrete Despiau je gotovo eden najmočnejših elohov modernega francoskega kiparstva. Po kvaliteti se mu približuje Bernard s svojim redkim čutom za okroglino. Kipar živali Pompon razstavlja kar celo kolekcijo medvedov, ptic, tulnov itd. itd. S poudarjeno enostavnostjo in s finim čutom za volumen in črto, dosega pri najskromnejšem motivu izredno lepoto. Nekak prehod v kubistično kiparstvo išče kipar Garagalo, ki razstavlja mnogo del — z zelo različnim pogledom na plastiko. Spoštuje material in mu daje prvenstveno veljavo. Posebno učinkovite so njegove kovane in iz kovinskih plošč sestavljene figure.

Razstavlja še zanimivi kubisti in surrealisti, eksperimentatorji — sama znana imena: Henri Laurens, Duchamp-Villon, Landowski itd. Njihova dela pa so aranjeji postavili v »Senec«, tako da se obrtiti, da niso toliko upoštevani, kakor oni, ki grade svoje resno delo na sijajni tradiciji francoskega kiparstva.

Za zaključek pa: clou sedanje francoske plastike, klasič moderne — Aristide Maillo. Zdi se, da razstavlja vsa pomembnejša svoja dela, kar jih je dosedaj ustvaril. Je kipar — pesnik ženskega telesa, ki ga

upodablja brez vsakih nekiparskih pretenzij, strogo po nelzprosnih zakonih čiste plastike. Skrajno monumentalni celoti podredi, da, včas celo zavre detail. Njegove figure so modelirane brez vsakega iskanja pocent-efektov. (Povprečnež najbrž ne bo videl plemenite harmonije form in silne poznaja zakonov linije in volumna). Njegova dela so izredno sočna in zdrava.

Tako pomembne razstave kiparstva ne premore vsako desetletje! K. N.

Zapiski

NOVA NEMSKA UMETNOST

Ob otvoritvi Doma nemške umetnosti v Monakovih je imel kancelar Hitler govor o potrebi nove nemške kulture in posebej se nove umetnosti. Med drugim je dejal, da mora priti po politični revoluciji tudi nova kulturna doba, ko bo nemška kultura resnično nemška. Podal je tudi definicijo nemštva v kulturnem smislu: deutsch sein, heisst klar sein — biti nemški, pomeni biti jase. Zanimiva definicija, kajti v tujini smo bili vedno prepričani, da je »clarité« (jasnost) predvsem vrhuna latinskega, zlasti francoskega duha. Nemci so sami dopuščali, da neka motnost, meglenost, nedoločnost ustreza značaju nemškega naroda, ki se je izoblikoval med gozdovi in meglenimi močvirji svoje severne domovine.

Hitlerjeva beseda o nemški kulturi je stala v znamenju odpora zoper umetnostni modernizem. Ze pred dvema letoma so prirejali v Nemčiji razstave z naslovom »Schreckenskammer der Kunst«. Na teh razstavah so prikazovali tako zvano izrojeno umetnost; proizvode kubističnih, surrealističnih, konstruktivističnih, ekspresionističnih in drugih slikarjev, kiparjev in grafikov. Te, včas zares zelo čudne likovne produkte so privlekli na dan iz vseh mogljivih javnih zbir in jih postavili na sramotni pranger kot nemško umetnost, ki sta za njo odgovorna predvsem judovski duh in kulturni boljševizem.

Najnovejša izjava nemškega kancelarja kaže, da bodo v bodoče taki eksperimenti nemogoči. Ze prej so jim z ukinitvijo svobodne kritike in svobodne umetnostne ideologije vzeli psihološke pogoje. Tudi likovna umetnost je sedaj, prav kakor pozija in druga literatura, od zgoraj navzdol zaukazana, »vistosmerjena«. Umetniki ne bodo smeli ustvarjati spontano, marveč v »dopustnih mejah«.

S prepovedjo kubizma, surrealizma in podobnih izmov ne bo utrpela umetnost nemškega naroda velike izgube. Resnični umetniki so se vedno zavedali, da je treba za umetnostne stvaritve znanja, ki omejuje voljo po originalnosti za vsako ceno, in duha, ki daje formalnim novotarijam vsebino. Toda nemski umetniki in sploh nemška kultura bodo pogrešali svobode, ki brez nje ne more nastati nič velikega in originalnega.

Hitler je zastavil nemški umetnosti nalogo, da bodi »večna«, »ljudska« (ein bildhaft würdiger Ausdruck des Lebensverlaufes unser Volkes), prilagojena zdravemu okusu širokih množic. Tudi teh zahtev ni moglo pavšalno odkloniti ali sprejeti, toda diskusijo o njih je v Nemčiji nedopustna. Naj omenimo samo to, da ni bilo nikdar ne zdravo in ne kulturno plodno, podarjati čez mero »ljudske« značaj umetnosti. Kajti kmalu se pokaže, da vodi to geslo bodisi v primitivizem, bodisi v plehki utilitarizem. (Spomnimo se samo Prešernove »Nove pisarije«). V diskusijah, ki se razvijajo v tujini v zvezi s Hitlerjevim umetnostnim ukazom, se upravičeno podarja, da »ljudske« ne more biti nikdar najvišja instanca v kulturi in umetnosti. Kajti s psihološkega vidika, ki je utemeljen tudi z biološkimi spoznanji, pomeni »ljudske« povprečnost. Gorej je stal v vseh dobah nad povprečnostjo in je imel najhujše boje prav s tako zvanim »splošnim okusom«, ki je pogosto gola konvencija ali pa celo — neokus.

Vsekako je tako pojmovanje demagoško in ni čuda, če ga opazamo tudi v sovjetski Rusiji. Kulturna tvorba je imela v vseh dobah, ki so šle naprej in kvšku, značaj vodstva. Kdor podreja umetnost in sploh kulturo »zdravim množicam«, ta hoče, da bi kultura prenehala vzpodbujati življenje k napredku. V tem je nemara neka jasnost, ki bi jo razumeli tudi ruski vojaški škorenji, ni pa več pogojev za razvoj in napredek, kakor jih je bilo v dobi najhujše srednjeveške teokracije.

— o.

Življenje in svet prinese v prihodnji številki biološki članek »Varovalci v človeškem organizmu«, nove podatke o sonč, mih pegah »Zemlja se ogreva«, nadaljevanje potopisnega kramljanja dr. Antona Debeljaka »V deželo dveh tisoč jam«, povest madžarskega pisatelja Jurija Ferencsenyja »Monuševe glavne skušnjaje«, ki jo je prevzel iz madžarsčine dr. M. Robić, nadaljevanje Dumasovih »Treh mu, sketirjev« z Nörretranderovimi ilustracijami i. dr. V rubriki iz literarnega sveta poročajo dr. A. Debeljak o bolgarskem dvomesničku »Slavjanska beseda« in o smrti malgajskega književnika Y. J. Rabe arivela. V rubriki Naš jezik se dr. A. Debeljak obsežno bavi s članki dr. M. Černiča o vprašanjih slovenske medicinske terminologije. Rubrike Za ljubitelje

S P O R T

Državno kolesarsko prvenstvo na cesti bo prihodnjo nedeljo 8. avgusta na 150 km dolgi progi Zagreb—Ljubljana

Kolesarski savez Jugoslavije v Zagrebu nam je poslal razpis cestne kolesarske dirke za državno prvenstvo, ki bo v nedeljo 8. avgusta t. l. na 150 km dolgi progi iz Zagreba preko Samobora, Brežic, Kostanjevice, Novega mesta in Višnje gore v Ljubljano. Pravico startati imajo vozači A-kategorije (prvorazredni), ki imajo sicer dovoljenje za letošnje leto, kakor tudi neodvisni vozači, ki se bodo ocenjevali posebej. Start bo skupen pri Ribarskem otoku v Zagrebu točno ob 7. zjutraj, cilj pa v Ljubljani okoli poldneva. Nagrajenih bo 10 prvoplasiranih vozačev. Prijavnina znaša 10 kn, naknadne prijave bodo dvakrat dražje.

Razpisu so priložena še običajna splošna navodila glede plombaranja koles in drugih podrobnosti. Sportniki, ki bi hoteli z motornimi vozili spremljati dirko, morajo zaprositi savez za dovoljenje in se na dan dirke prijaviti na startu vodstvu dirke.

Enkrat na leto se vrši ta velika dirka,

Državno kajakaško prvenstvo

bo jutri popoldne na Savi od Radovljice do Kranja

Jutri v nedeljo ob 12 h na Savi od Radovljice do Kranja kajakaško državno prvenstvo divjih vod.

Tekmovali bodo v sledečih skupinah: 1. zložljiva tekmovalna enojka F 1; 2. zložljiva tekmovalna dvojka F 2; 3. zložljiva turna enojka, široka najmanj 72 cm in največ 4.50 m dolga; 4. zložljiva turna dvojka, široka najmanj 80 cm in dolga največ 5.50 m; 5. turna dvojka, dama in gospod. Pravico starta imajo vsi verificirani člani kajak saveza. Prijavnina za tekmovalca je 10 dn.

Običajno so ta kajakaška državna prvenstva dvoboji med Ljubljano in Zagrebom. L. 1935 je na divji vodi zmagal v enojki Zagrebčan Zidar, v dvojki pa Ljubljancin Tinta in Mahnič. Lani tekme na divji vodi ni bilo, vršila se je samo izbirna tekma za Berlin, na kateri so Ljubljancani zasedli vsa prva mesta.

In kdo bo letos boljši? Kajak klub Ljubljana je prijavil sedem članov. V tekmovalni enojki bo vozil Dečman, stari poznavalec divjih vod, ki je prevzelo že vso Savo od Bohinja pa do Zagreba, Taru, Drino in Vrbas, torej vse naše najtežje reke, upamo, da se tudi to pot ne bo zatajil. V tekmovalni dvojki bosta nastopila Guberšek—Furlan, oba sta v izvršni formi. V turni enojki nas bodo zastopali Rozman, ki se je že pred leti izvršno uveljavil na banovinskem prvenstvu na Dravi, dr. Bonač, ki se najbrž tudi na tekmi ne bo mogel ločiti od svojega Contaxa in mladi še ne preizkušeni Dermal. V turnih dvojkah bosta nastopila para Malahovsko—Močnik in Strichberger—Cerer. Želimo in upamo, da se bodo naši tekmovalci dobro držali in enkrat dokončno pokazali Zagrebčanom, da so boljši na mirnih in na divjih vodah.

Najtežji mesti sta Mošnja in Besnica. Mošnja je pod vhom v prvi predor pred Radovljico. Besnica je pa ožina nekoliko nad postajališčem sv. Jošta. Na obeh teh

Izjava

Podpisana trdno opozarja vse svoje trgovske prijatelje, da gospod Emil ZUPAN ni več v njeni službi in tedaj ni upravičen, imenom trdke prevzemati kakršnekoli obveznosti, zlasti pa ne za njo kasirati denarne zneske.

»TRGOPROMET« družba z o. z.

S. A. F. Selenski suhi usmerjevalci

- Za polnjenje akumulatorskih baterij avtomobilov, motociklov itd.
- Za galvanoplastiko: elektrolizo.
- Za napajanje magnetov, relejev, motorjev, siren i. t. d.
- Za polnjenje odnosno puferiranje telefonskih in radio baterij, kakor tudi vseh drugih baterij za naprave nizke napetosti;
- Za napajanje telefonskih in ostalih naprav nizke napetosti neposredno iz mreže.

Usmerjevalne celice za izdelovanje usmerjevalcev.

Usmerjevalne celice za instrumente.

Photo-celice.

UNIVERZALNA UPORABA

Poznani SELENSKI SUHI USMERJEVALCI S. A. F. se odlikujejo napram drugim sličnim napravam s svojo precizno izdelavo, visoko stopnjo delovanja in nizko ceno; s tem, da je pri le-teh odpravljen vsakršno vzdrževanje, nimajo nobenih obrabnih delov ter obratujejo brez šuma in brez gibljivih delov, zavzemajo povsem neznan prostor.

Pojasnila in ponudbe:

JUGOSLAVENSKO STANDARD ELECTRIC Co. A. D.

Beograd, Kralja Aleksandra 17.

BRZOJAVI: STANELCO, Beograd.

TELEFON: 25867.

ovetlic, Praktične novote in druge zaključujejo številko, ki prinaša tudi obilo ilustracij.

Mednarodni odbor za zgodovino umetnosti je na zasedanju dne 21.—25. julija v Marburgu ob L., Frankfurtu ob M. in Würzburgu sklenil, da pripravi z 1. 1939 veliki mednarodni kongres umetnostnih zgodovinarjev.

Grčije, Egipta in morda tudi Amerike. Med tem ko ministrstvo telesne vzgoje in sportni savezi lomijo kopje o tem, kdo nas bo zastopal, mi pa še sploh prijavljeni nismo. Brez komentarja!

Službene objave LNP

Iz predsedstva mesto seje p. o.

1. Prijateljske tekme: 31. t. m. Mengeš — Disk, Bratstvo—Kranj; 1. VIII. t. l. Bratstvo—Kranj jun. Bratstvo—Kranj rez. Bratstvo—Kranj—Ljubljana, Moste —?, Celje —?

2. Ne more se dovoliti Bratstvu gostovanje nekaterih igralcev iz drugih klubov, ker za to ni osnove v pravilih.

3. Verifikacije igralcev: S pravico nastopa 7. avgusta t. l., za Maribor Bradač Karol; za Lendavo Krmar Stjepan, Makovec Aleksander, Grabušek Rok, Marjanovič Božidar, Dolinar Alojzij, Brilej Josip; za Jadran Fajon Miroslav; za Mladiko Srimšek Rudolf; za Retje Guzej Slavko; za Trbovlje Vodišek Franc (samo za prijateljske tekme). — S pravico nastopa 30. oktobra 1937 in 30. januarja 1938: za Ljubljano Korosec Viktor, Hudec Slavko; za Rapid Korent Karol; za Radeče Klokočnik Franc, Gregi Anton; za Korotan Gerjol Adolf, Gasparič Zvonimir; za Moste Sušnik Alojzij, Koren Franc.

4. Na podlagi sodniškega poročila se preda k. o. Repotočnik Avgust, Ljubljana. Tajnik II.

GAK v Mariboru

V okviru VI. Mariborskega tedna gostuje v Mariboru simpatično moštvo Gradčanov, ki so pred nedavnim igrali vodilno vlogo v avstrijskem amaterskem sportu. Moštvo, ki je znano po lepi, nadvse fair igri, je v zadnjem času doseglo izvrstne rezultate tudi v inozemstvu. Le, to je klub znatno ojačen z bivšim internacionalcem Faccom, članom dunajske Admire ter Westernmanom, članom dunajske Austrie.

Domače moštvo Železničarjev se bo moralo z vsemi silami potruditi, da bo do stopnja reprezentiralo mariborski sport proti renomiranemu nasprotniku. Tekma se prične jutri ob 18. na stadionu Železničarja na Tržaški cesti.

Predtekma, ki jo bodo odigrali nogometni sodniki Gradca in Maribora, bo ob 16. bo sigurno ena najzanimivejših prireditev Mariborskega tedna.

V nedeljo popoldne vsi na Stadion!

mestih bo moral vsak vozač pokazati vse svoje znanje, da bo ušel skalam in gladko zdrsil preko valov. Sicer pa pridite pogledat v nedeljo, pa boste videli vse lepote tega sporta in ne rečem dvakrat, da bo že letos vozil ta ali oni gledalec z nami po Savi in okušal dobroto in tegobe kajakaša na lastni koži.

V nekaj vrstah

Jutri bo na igrišču Jugoslavije v Beogradu meddržavna nogometna tekma med Turčijo in Jugoslavijo. Naša reprezentanca je v četrtke odigrala tekmo za trening z reprezentanco Novega Sada in zmagala tamkaj z rezultatom 3:1. Dokončna postava našega moštva še ni znana in zdi se, da odgovorni gospodje pri savezu jemljejo to stvar že spet nekoliko prelahko. Potem bodo pa spet iskali razloge kdovekod, da bi se izgovorili pred javnostjo. In tudi sezona za važen nogomet sedaj ni prava!

Danes in jutri bodo na igrišču Haška v Maksimiru tekme za lahkoatletsko državno prvenstvo za ženske. To prvenstvo je bilo prvotno določeno v Ljubljano, pa so v Ljubljani organizacijo odklonili in jo je sedaj prevzela centrala sama v Zagrebu. Na tekmah bodo nastopile atletinje Haška in Maratona in Beograjske Jugoslavije.

Pri zbiranju razporeda za tekme v ligi se je sprožila tudi debata, ali bodo te tekme tudi v bodoče lahko sodili tuji sodniki. Naši sodniški odbori so razumljivo napeli vse sile, da bi inozemskim sodnikom preprečili sojenje naših tekem, predvsem seveda prvenstvenim. Delegati pa so podarjali, da so vse tekme pod vodstvom tujih sodnikov potekle v najlepšem redu in brez vsakega protesta ter da se je sploh videlo, da domačih sodnikov takšne kakovosti kakor so tuji sploh nimamo. Zato so se sporazumeli, da bo praksa ostala tudi v bodoče taka, vendar bo treba s pozivom tujega sodnika pravočasno obvestiti sodniški odbor pri savezu. S to prijavo bo seveda združena tudi precej mastna taksa.

Finalna tekma za srednje-evropski pokal, ki se mu za prihodnje leto spričo odklonilnega stališča Švice in Italije ne obeta posebno rožnate perspektive, bo po sklepu odbora šele decembra, in sicer med finalistoma Ferencvarosem in Laziom.

Zagrebske »Novosti« objavljajo spet sportno poslastico, ki jo moramo v ilustraciji reda v našem sportu objaviti kar v celoti:

»Mednarodni dijaški savez bo izvedel v prihodnjem mesecu VII. akademске svetovne igre v Parizu. Dosedanje število prijav je zelo veliko in bo vsega nastopilo okoli 2.000 sportnikov iz 25 držav. Vendar to število še ni končno, ker se pričakuje še prijave Norveške, Finske, Jugoslavije,

Izletnikom v Postojno! Udeleženci kolesarskega izleta v Postojno (kolesarji in avtobusni potniki) naj dvignejo potrebne listine danes popoldne ob 13. do 19. ure tamkaj, kjer so se prijavili, in sicer v Ljubljani »pri Gorjancu« na Miklošičevi c. 15, pri Jaku in v gostini »pri Vrhnici« na Tržaški cesti, na Vrhnici pa pri G. Fr. Sustersicu. Na drugih krajih se listine ne bodo izdajale in naj jih vsi ostali dvignejo na Miklošičevi c. 15. Zbirališče za kolesarje je jutri zjutraj med 4. in 6. uro pred Narodnim domom, za ostale izletnike pa med 6. in pol 7. uro istotam. Zamudniki bodo prejeli listine tamkaj. Vsa mora imeti s seboj osebno listino s sliko! Kolesarska podzveža.

Nočna nogometna tekma v Mengšu. Aglini S. K. Mengeš priredi drevo ob 21. nočno nogometno tekmo, na kateri nastopijo enajstoričniki Mengša proti prvotni Diski iz Domžal. Ker je to prva nočna tekma v kamniški skupini ter obe enajstoričniki lahko pokažeta lep nogomet, obeta biti tekma zanimiva. Vstopnina je zaradi propagande nizka.

Celjski nogomet. Jutri ob 10. dopoldne se bo pričela na igrišču pri »Skalni« kletici prijateljska tekma med mladina ISK Maribora in celjskih Atletikov. Tekma bo gotovo prav zanimiva.

Lahkoatletske tekme v Celju. V nedeljo 8. avgusta bodo na celjski Glaziji lahkoatletske tekme za prvenstvo Celja za seniore in juniorje v petoboj. V nedeljo 15. avgusta pa bo na Glaziji zanimivo srečanje lahkoatletskih reprezentanc Maribora in Celja za prehodne pokale, ki jih sedaj branijo mariborski atleti.

M. K. Mirja. Klubski izlet članstva v Maribor bo jutri, v nedeljo s startom ob pol 5. pred hotelom »Miklič«.

ASK Primorje. (Lahkoatletska sekcija). Vsi atleti, ki potujejo na Jesenice jutri, se obveščajo, da je odhod z glavnega kolovora točno ob 6. in ne ob 5. kakor je bilo objavljeno prej. Zbirališče na postaji ob 5.45. Tajnik.

Hermes — motosekcija. Jutrišnja dirka v Mariboru dovoljena. Prijavitelci se lahko udeležijo. Tajnik.

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULI

Gusarski roman

»Lastavica«, ki je plula s pridruženimi gornji-mi jadrati tik ob vetru, je delala komaj en voz, ko ji je Španec napravil pet — kajti o tem, da je Španec, ni bilo moči dvomiti.

»Teso bo vetru drži!« je zarjovel Jasper Leigh, planil h krmi in surovno sunil krmarja s komolcem, da je odšel v stran.

»Sami ste ukazali to smer!« se je upril častnik.

»Življenje neumno!« je zahropel kapitan. »Ukazal sem ti, da ostani v isti razdalji od obale. Ti pa misliš, da moraš kar pluti in pluti, tudi tam, kjer štrli zemlja naprej, dokler ne nasedeš!« Vrnil mu je krmilo. »Tako jo drži!« Nato so zagrmela čez palubo nova povelja. Posadka je ubogljivo planila h konopcem in se spustila v jambore, da razpne jadra. Drugi so stekli nazaj ter opravili na zadnjem jamboru isto delo, in kmalu je »Lastavica«, skakaje in se zibaje, s slehernim koščkom platna zletela po zeleno kipeči vodi na široko morje.

Sir Oliver je iz kolibe opazoval špansko ladjo. Videl je, kako je zavila za pol črte na desno, da bi jim prestrigla pot. Vkljub temu obratu, ki je spravil Španca nekoliko bliže k vetru, kakor je bila

»Lastavica«, je stalno pridobivala prostora. Kapitan je stopil k Oliverju in jel preklinjati, da je hli zašel v to past. Sir Oliver je s kraja, kjer je stal, gledal oborožbo »Lastavice« in na tihem ugibal, koliko topov neki ima na spodnji palubi. Brezčutno kakor tuje, ki mu ni do stvari, je vprašal Leigha zastran tega.

»Mislite, da bi jo takole brisal pred vetrom, če bi bili oboroženi, kakor se spodobi!« je revnil Leigh. »Mar mi je podobno, da bežim pred tem španskim usranetom? A kaj hočem, ko mi ne ostane drugega!«

Sir Oliver ga je razumel in umolknil. Podčastnik je s svojimi ljudmi klobučal po srednji palubi in razkladal sekače in puške okrog glavnega jambora, da bi bile pri rokah. Za njim je prišel topničar, črnorjav velik, gol do pasu, z obledelo ruto okoli glave, kakor da bi nosil turban. Z dvema svojih ljudi se je vzel po kajutnih stopnicah k bronastemu topu na levi strani palube.

Mojster Leigh je ukazal častniku, naj prevzame krmilo, in poslal podčastnika na prednji gradit, kjer so pripravljali drug top za boj.

Zdaj se je pričela brezumna dirka. Španec je nenehoma zmanjševal razdaljo med ladjama, in kopnina se je pogrezala za hrbtom, dokler se ni skrčila v hapno progo nad leskečim se obzorjem. Od Španca se je odtrgal oblaček belega dima; topovski strel je zagrmel, in za konopec pred ključnom »Lastavice« je brizgnila voda kvišku.

Z zažigajo v roki je stal ogoreli topničar na ko-

libi, pripravljen, da odgovori na prvo povelje. S spodnje palube je prišel topničarjev podčastnik s poročilom, da je tudi tam vse pripravljeno za boj.

Špančev drugi strel je tik pred »Lastavico« udaril v morje.

»To je razločen opomin, naj počakamo,« je menil sir Oliver.

»Mrcina ima boljše topove kakor večina Špancev,« je zarenčal kapitan. »Vkljub temu pa še ne bom zapravil smodnika. Ne mudi se nam tako hudo.«

Precej po teh besedah je počil tretji strel. Nad glavami je zahreščalo, in prasketaje se je podrl glavni jambor na palubo. Po deskah se je zavalilo nekaj ljudi v smrtne boje. Borba je bila pričetna. A kapitan Leigh se ni nikoli preneglil. »Nazaj,« je zarjovel topničarju, ki je bil razpihal svojo zažigajo.

S tem, da so porezali konopec glavnega jambora in ga zvalili v morje, se je »Lastavica« zamudila, in Španec jo je hitro dohajal. Nazadnje se je zdel Leighu razdalja pravilna; zaklel je in dal povelje. »Lastavica« je sprožila svoj prvi in zadnji strel. Tisti mah, ko je oglušujoči grom zamrl, je sir Oliver skozi gosti dim zagledal sovražnikov visoko, od strele raztrgani prednji gradit.

Mojster Leigh je vzrojl nad topničarjem, rekoč, da je previsoko meril. Nato je dal podčastniku znamenje, naj sproži kartavno. Ta drugi strel naj bi bil znamenje za bočno salvo s spodnje palube. Ali Španec jih je prehitel. Kapitan »Lastavice« je še

mshal z zastavico, ko je ves Špančev bok bruhnil ogenj in dim.

»Lastavica« se je stresla od silnega udara; za kratek hip se je opomogla, nato se je sumljivo nagmala na desni bok.

»Vsi peklenski,« je Leigh zarjovel, »lukujo ima!« Španec, zadovoljen s svojim delom, je okrenil. Podčastnikov top in bočna salva nista prišla do besede. Zaradi nepričakovanega zadetka so merile cevi v morje; še tri minute, in voda je segala do topov; »Lastavica« je bila smrtno ranjena in se je potapljala. Zdaj ni mogla nikomur več storiti škode. Španec je mirno čakal tega, kar je moralo priti. Njegov edini namen je bil zdaj, da nalovi iz vode kar moči mnogo sužnjev za galeje katoliškega velikanstva.

Usoda, ki jo je bil Lionel namenil siru Oliverju, se je izpolnjevala, a zadela je tudi Jasperja Leigha. Tega naključja kupljivi pustolovec pač ni bil postavil v svoj račun!

DRUGI DEL

SAKR EL BAHR

Ujetnik

Prvo poglavje

Sakr el Bahr, morski kragulj, šiba Sredozemskega morja, strah krščanske Španije, je zleknen počival na višini Spartelskega rta. Po trebnem pečin ob njegovem znožju se je vlekla temnozeleni črta arabskih pomorancevih gajev — slavni vrtovi starodavnih Hesperid, kjer so zorela zlata jabolka.

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V nedeljo 1. avgusta otvoritev gostilne pri »KRISTINI«, Tyrševa 84 Vrt, balneanje, mizna in gorka jedila, izborna vina. Pridite in se prepričajte. Vabi Novak Kristina 19009-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Knjigovodstvo, večjo tudi strobovatske in nemške korespondence, event. stenografije in bilanciranja izurjeno strojniško, išče podjetje na Gorenjskem v lepem kraju ob železnici. Nastop 1. septembra t. l. Plača po dogovoru. Lastno ročno pisane poudbe z navedbo prakse na ogl. odd. Jutra pod »Kajigovodkinja za Gorenjsko«. 18896-1

Služba išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarica 22 let stara, pridna in poštena, išče službo v boljši gostilni, najraje v Ljubljani. Marica Galin, Sv. Petra c. 43, pritrilje, desno. 19027-2

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenca 14 poštena hiša, sprejem v trgovino mešanega blaga na deželni. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Gledna trgovina«. 18012-44

Pekovskega vajenca 18em. Vsa okirva v hiši. Ivan Intihar, Nova vas pri Rečku. 19048-44

Vajenca za trgovino s mešanim blagom, 34 let stara, zdrava, s primerno šolsko izobrazbo, sprejem takoj. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Redovnica«. 18060-44

INSERTIRAJ V »JUTRO«

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

66

Toda veverjaki začujejo stricev krik in vidijo, kaj se dogaja. Vsi kakor eden planejo za beguncem, a Hinko, ki je vkljub oparjenim nogam veliko hitrejši od njih, je že predaleč spredaj. Ubere jo naravnost proti gruči dreves, ki stoji v daljavi, in tam po bliskovito spleza v enega izmed vrhov.

Napročaj po ne-

verj! no nizki ceni avto Chevrolet limuzina, malo rabljen; tovarni avto Steyer, 1 in pol tonski. Amilcar najnovjši model, 2 sedežni. Prevoznik tritikel, več rabljenih koles. Ljubljana, Karlovska cesta 4. 18192-10

»Puch« motor

250 ccm, v dobrem stanju, prodam. F. Batnik, Ljubljana, Moete, Zaloška c. 19008-10

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ugodna prilika

za nakup umetnostnih slik pri trdniki Ivan Methian, Ljubljana, Tyrševa 12 na dvorišču, kjer je velika odprava starih in novih umetnin. — Interesantom ogled mogoče od 9. do 18. ure od petka 30. VII. do ponedeljka 2. VIII. 18942-4

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Železniške prage

hrastove in borove, 2,50 m dolge kupimo. Poudbe na poštini predal 206 Ljubljana. 19030-7

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijakške sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge

vseh denarnih savodov terjatve in vrednostne papirje v ovcim najkulantneje po najvišji ceni takoj v gotovini

A. Planinšek

Ljubljana, Bethovnova ul. 14. Telefon 35-10 99-16

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Veliko skladišče

oslojoma delavnice, hladno, pripravnost za vsakršnega obratnika, oddam za takoj v najem. Poizve se pri Evald Popovič, Ljubljana, Mesarska cesta. 08963-47

Kuhinjo v najem

oddam na prom. tsem kraju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19040-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekarno

dobrodošlo, še s letno pogodbo, v industrijskem prometnem kraju, odstopim radi družinskih razmer resnemu interesantu. Poudbe z znanko za odgovor na ogl. odd. Jutra pod »Dobra in zasigurnost«. 18994-40

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno v Zagrebu

s lepim vrtom, na prometnem kraju, nasproti glavni kolodvoru, prodam eventuelno sprotom družabniku. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19002-20

Preklic

Preklicujem, ker sva govorila nesrečno v govor. Anici Kralj, M. Hribar, F. Perjol, Cerkevna ul. 31. 19010-25

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večje število parcel

kompleksov posestev, gozdov, travnikov in stanovalskih hiš ter vrtov in naprednih gradbenih strokov in isobrasen posredovalec Kumer Ludvik, Cesta 29 oktobra 6. Telefon 37-33. Posredovalec graditelji in sodni častniki za nasvete brezplačno na razpolago. 09-9

Pritlična hiša

4 sob, vrt, napredje, Društvena 16, Ljubljana, — Moste. 19008-30

Trgovska hiša

enonadstropna dobičkanosna, center Celja, zelo ugodno napredje. Cena Din 275.000. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19003-30

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stirisobno

stanovanje s vsem priborom, razen kopalnice, oddam. Gospodarska ulica št. 7. 19028-31

Dvosob. stanovanje

sončno balkon, oddam solistični strank za september 1. nadstropje. Spod. Šiška, Podjunska 27. 19033-31

Stanovanje

velike sobe in kuhinje ter dve veliki sobi s številnim, oddam takoj Glince, Tržaška cesta 3. 19065-31

Dvosob. stanovanje

s vsem priborom, oddam v novi zgradbi v Medvedovi ulici. Poizve se: Stari trg 22. 19034-21

Dijakške sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijakško sobo

z vso okirbo za 15letnega dijaka trg. akademije, oddam. Poudbe z navedbo cene pošljite na naslov: Krajnc Anton, obratovodja, Servica o.s. 18993-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, v centru, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19032-23

Sobo

parketirano, oddam blizu magistrata. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19039-23

Lepo sobo

s strogo separiranim vzhodom, oddam takoj na Mostnem trgu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19070-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam takoj, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19036-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

strogo separirano, št. 8em. Poudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Takoj potrebujem«. 19043-23a

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Preklic

Preklicujem, ker sva govorila nesrečno v govor. Anici Kralj, M. Hribar, F. Perjol, Cerkevna ul. 31. 19010-25

Iz življenja na dežel

Iz Zagorja

z— Obisk letoviščarjev v Medijskih toplicah je letos zadovoljiv. Vsako leto jih opazimo več iz savske banovine in iz Beograda. Poleg cenene prehrane je letoviščarjem na izbiro mnogo krasnih sprehodov, med njimi izlet na Sv. Goro in na Sv. Planino. Z dobro propagando bi se dalo še marsikaj izboljšati, kar bi pritegnilo tuje, gospodarsko pa bi pomagalo vsemu kraju, ki živi v nezadovoljnih gospodarskih razmerah.

z— Zanimiva dražba zaplenjenega orožja je bila 28. t. m. pri sreskem načelstvu v Litiji. Zanimancev je bilo veliko iz raznih stanov. Opazilo pa se je, da se dá izrabljati dovoljenje za nakup orožja. Tako je zastopnik lovskega društva iz Zaslavia kupil 46 pušk različnih starih kalibrov za 420 celin din. Manjše pištole in samokrese so kupile in dražile razne osebe iz različnih krajev.

Iz Gornjega grada

g— Predavanje o potovanju na svetovno razstavo v Pariz je priredilo Sokolsko društvo v sredo 28. t. m. zvečer v Sokolskem domu ob zelo lepi udeležbi. Predaval je podstaršina dr. E. Mejak. V nad 2 uri trajajočem predavanju je pokazal vsaj majhno sliko številnih znamenitosti Pariza in zanimivosti svetovne razstave. Opisal je zlete k Rokavskemu prelivu ter razne zanimive dogodivščine ob priliki bivanja v Franciji. Škoda je, da se tako predavanje ne more spremljati s

Praktikantinja

absolventko trgovske šole SPREJME industrijsko podjetje na deželi. — Pogoj: popolno obvladanje slovenskega, nemškega in srbskohrvatskega jezika v govoru in pisavi. — Poudbe na ALOMA COMPANY d. z o. z. Ljubljana pod »Industrija«.

Eksport v Francijo

ZAVARUJTE SE PROTI NESTALNOSTI TECAJEV s hitrim realiziranjem Vaših zahtevkov potom

OFFICE COMMERCIAL de Contentieux

26, Rue de Trévise, Paris, ki Vam nudi vso sigurnost.

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetletno oglasno in je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

ZAHVALA

Za mnogobrojne in obilne dokaze ljubezni in spoštovanja do naše nepozabne mame

STANKE GUŠTIN, vdove FUX

smatramo v globokem ganotju za veliko dolžnost in srčno potrebo, da izrečemo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nam v težki bolezni in pri poslednji počitnici in slovesu od blage pokojnice nudili toliko tolažbe. Prav iskrena hvala zdravniku v Metliki gospodu dr. Kodru, ki je pokojno več čas njene dolgotrajne bolezni zdravil z največjo vestnostjo in požrtvovalnostjo. Zahvaljujemo se prečistiti duhovščini, zlasti srčna hvala gospodu dr. Stanku Dostalu, proštu v Metliki za ganljiv govor. Bratska hvala Sokolom iz Metlike in Črnomlja ter ognjegascem v Metliki za častno spremstvo v kroju, najlepša hvala pevskeemu zboru na pretresljivem petju in metliški godbi na počitnici. Iskrena hvala društvu mojstrov in vsem zastopnikom društvom ter počitniški deči in njenemu vodstvu. Neizmerna hvala vsem in vsakemu, ki so se od blizu in daleč udeležili tužnega sprevoda in lajšali kakorkoli našo žalost s toplimi sočutji. Najlepša hvala darovalcem vencev in cvetja, s katerimi so postali in ovenčali poslednje, večno prebivališče predobre pokojnice.

METLIKA, 29. julija 1937.

RIKO, KARL, SLAVKO, STANKA.

JANKO KLUN

trgovec na Prevaljah

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 31. t. m. ob 16. uri iz bolnice na mestno pokopališče v Slovenjgradu.

PREVALJE, dne 30. julija 1937.

Zaljubljeni ostali: MARIJA, soproga; DARINKO, JANKO, OLGA, MILENA, otroci — in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Za mnogobrojne in obilne dokaze ljubezni in spoštovanja do naše nepozabne mame

STANKE GUŠTIN, vdove FUX

smatramo v globokem ganotju za veliko dolžnost in srčno potrebo, da izrečemo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nam v težki bolezni in pri poslednji počitnici in slovesu od blage pokojnice nudili toliko tolažbe. Prav iskrena hvala zdravniku v Metliki gospodu dr. Kodru, ki je pokojno več čas njene dolgotrajne bolezni zdravil z največjo vestnostjo in požrtvovalnostjo. Zahvaljujemo se prečistiti duhovščini, zlasti srčna hvala gospodu dr. Stanku Dostalu, proštu v Metliki za ganljiv govor. Bratska hvala Sokolom iz Metlike in Črnomlja ter ognjegascem v Metliki za častno spremstvo v kroju, najlepša hvala pevskeemu zboru na pretresljivem petju in metliški godbi na počitnici. Iskrena hvala društvu mojstrov in vsem zastopnikom društvom ter počitniški deči in njenemu vodstvu. Neizmerna hvala vsem in vsakemu, ki so se od blizu in daleč udeležili tužnega sprevoda in lajšali kakorkoli našo žalost s toplimi sočutji. Najlepša hvala darovalcem vencev in cvetja, s katerimi so postali in ovenčali poslednje, večno prebivališče predobre pokojnice.

METLIKA, 29. julija 1937.

RIKO, KARL, SLAVKO, STANKA.

Iz življenja na dežel

Iz Zagorja

z— Obisk letoviščarjev v Medijskih toplicah je letos zadovoljiv. Vsako leto jih opazimo več iz savske banovine in iz Beograda. Poleg cenene prehrane je letoviščarjem na izbiro mnogo krasnih sprehodov, med njimi izlet na Sv. Goro in na Sv. Planino. Z dobro propagando bi se dalo še marsikaj izboljšati, kar bi pritegnilo tuje, gospodarsko pa bi pomagalo vsemu kraju, ki živi v nezadovoljnih gospodarskih razmerah.

z— Zanimiva dražba zaplenjenega orožja je bila 28. t. m. pri sreskem načelstvu v Litiji. Zanimancev je bilo veliko iz raznih stanov. Opazilo pa se je, da se dá izrabljati dovoljenje za nakup orožja. Tako je zastopnik lovskega društva iz Zaslavia kupil 46 pušk različnih starih kalibrov za 420 celin din. Manjše pištole in samokrese so kupile in dražile razne osebe iz različnih krajev.

Iz Gornjega grada

g— Predavanje o potovanju na svetovno razstavo v Pariz je priredilo Sokolsko društvo v sredo 28. t. m. zvečer v Sokolskem domu ob zelo lepi udeležbi. Predaval je podstaršina dr. E. Mejak. V nad 2 uri trajajočem predavanju je pokazal vsaj majhno sliko številnih znamenitosti Pariza in zanimivosti svetovne razstave. Opisal je zlete k Rokavskemu prelivu ter razne zanimive dogod